

Kallas: Meikarit tulnuks kuulata

Eurovolinik Siim Kallas kritiseerib Reformierakonna käitumist rahastamiskandaali ajal ja leiab, et kriitikute üle parda heitmine pigem nõrgestab erakonda. lk 2-3

Parimate valimisel võitsid Nabi ja Aljand

Lõppeva aasta parimate sportlaste valimisel seljatas olümpiahõbe Heiki Nabi Gerd Kanteri ja Triini Aljand Kaia Kanepi. lk 14

Äriaasta üllatused

Missugusel börsifirmal on rohkem kulda kui Eesti Pangal? Milline meie ettevõtte aitab palveränduritel Mekasse jõuda? Loe neist ja muudestki seni teadmata faktidest majandusaasta ülevaatest. lk 11

29. DETSEMBRIL SAABUVAD MÜÜGILE

2 FILMI!

„ÜHE SUVE AKVARELLID” ja „VÖLG”

VAID 4,99€ DVD!

+1,15 € PÄEVALEHE VÕI LP EEST

Info ja tellimine: eestifilm.epl.ee

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 290 | REEDE, 28. DETSEMBER 2012

ajaleht.epl.ee

Foto: Rauno Volmar

Liibanoni ratturid aitasid Anija valla suurel perel oma maja tagasi saada

Pärast Eesti Päevalehes avaldatud lugusid kaheksalapselisest Anija valla perest, kes kaotas oma esivanemate kodu pangale, hakkas Eesti rahvas nagu üks mees nende toetuseks raha koguma. Toetajateks olid enamasti inimesed, kes mõistavad hästi sellise hetke raskust, sest on ise kunagi keerulises olukorras olnud.

Teiste seas võttis Liibanonis pantvangis olnud seitsmiku nimel Eesti Päevalehaga ühendust Kalev Käosaar. Endised pantvangid on

loonud oma osahingu ja on selle kaudu juba mõnda aega heategevusega tegelenud. Pärast eduka raamatu ilmumist on seda raha kasutatud konkreetsete perede ja laste aitamiseks. „Hingele tegi valu just see, et see oli nende laste esivanemate talu, millest nad oleksid ilma jäänud,” sõnas Käosaar. Seitsmik annetas perele kodu tagasi ostmiseks 5000 eurot. Kuna seda tehti osahingu kaudu, tuli riigile 1000 euro ringis makse maksta.

Pere abistamiseks loodud kontole tegi üle-

kande kokku 168 eraisikut, peale selle erafirmad ja Kehra EEKBL-i kogudus. Kokku koguti 18 400 eurot. Suurpere maja oli enampakkumisel müüdud Swedbankile võla tagasi maksmiseks 18 800 euroga. „Hirmsasti liigutas see lugu, kui seda lugesin. Mõtlesin kohe, et siin peab midagi tegema,” meenutas Lagle Parek, kes annetas perele sada eurot. „Inimesed on väga palju paremad, kui me oskame arvata,” rõõmustas ka tema õnneliku lõplahenduse üle.

„Kodu toetuseks! Abiks ikka!” kirjutas üle-

kande selgituse reale viis eurot annetanud inimene. Annetajate hulgas oli näiteks üks kolme lapse ema, pensionär Tallinnast, laste õpetajad, kohalikud sotsiaaltöötajad. Mõnigi annetaja oli vene nimega ja tervitussõnadki vene keeles. „Soovin südamest edu kodu tagasi ostmiseks”, „Ei ole palju, aga äkki on abiks! Olge tugevad!”, „Loodan, et veedate jõulud oma majas oma pere keskel!”, „Ehk on natuke abiks, Eesti vajab lapsi”. Nii kõlasid heatahtlike inimeste soovid. ● Kadri Ibrus

JUHTKIRI

Et ikka oleks, millega maksta

Umbes aasta on möödas sellest, kui Virtsu kandi inimesed hakkasid koguma allkirju sealse sadamahoones oleva sularahaautomaadi säilitamiseks. Aktsioonile sai osaks suur meediatähelepanu, Swedbank otsustas pangautomaadi esialgu paika jätta ja see töötab siimaani. Sama ei saa öelda paljude teiste, meediastaari staatusega sularahaautomaatide kohta. Kui möödunud aastavahetuse seisuga oli Eestis 915 sularahaautomaati, siis nüüdseks on neid ligi viiekümne võrra vähem. See, et keegi võib sellepärast aastalõpupöörises sularahahätta jääda, on suhteliselt väike viga. Suurem küsimus on sularaha pidev kättesaadavus.

Ühest küljest saab öelda, et Eestis on laialdaselt juurdunud internetipangandus ja kaardimaksevõimalusega müügikohtade arv suureneb. Kaardiga maksmise võimalus on ilmunud isegi osasse kaugliinibussidesse. Kaardimaksega müügikohti on Eestis nüüdseks üle 19 000, kolm aastat tagasi oli u 1500 võrra vähem. Mida rohkem kaardimakseid tehakse, seda väiksem on infrastruktuuri ülalpidamise kulu ühe makse kohta. Euroopa Keskpanga hiljutise uuringu järgi on sularahamakse ühiskondlik kulu Eestis 0,32 eurot makse kohta ja kaardimakse kulu 0,22 eurot makse kohta. Sellegipoolest ei tasu igal pisikesel jaeäri endale kaardimakseterminali soetada.

Sularahast

Pangaautomaadi juurde sattudes suurem raharull tasku ja teadkem ka alternatiive.

likumalt kui nutitelefonide arv eestlaste taskus. Näiteks oktoobris tehti müügikohtades ainult 357 mobiilimakset. Mobiilipangast algatatud maksekorraldusi tehti oktoobris rohkem, ligi 15 000, aga võrreldes tavalisest internetipangast algatatud maksekorralduste arvuga (5,5 miljonit) on sedagi tühiselt vähe. Veel üks alternatiiv on Säästukaart Pluss, millega saab sularaha võtta umbes 360 kauplusest üle Eesti, aga raha väljavõtmine maksab. Pealegi on väikeste kaupluste tööaeg suhteliselt lühike.

Väikemaksete tegemiseks sobiv tehnoloogia on kasutusel ka kontaktivabades kaartides, mis on võetud kasutusse Tallinna ühissõidukites, aga sarnaselt paari aasta eest kasutusele tulnud Elektriraudtee kaardiga on selle kasutusala ainult „piletitooted“.

Virtsu sularahaautomaadi kaitseks algatatud petitsioonile kogunes lõpuks 450 allkirja. Võrreldes pangautomaadi kuise ülalpidamiskuluga, mis on umbes tuhat eurot, ei ole seda palju. Egas muud, kui sularahaautomaadi juurde sattudes suurem raharull tasku ning õppigem tundma ka uusi sularahale ja sularahaautomaatidele tekkinud alternatiive. ●

REPLIIK

Väikelinn ja relvaga hull

Mõne aja eest tekitas pahameelt, et Lihulas pole kohalikku politseinikku. Muidugi, ega kõik asjad ei pea- gi Lihulas olemas olema. Aga nüüd võiksid kõik Saare-, Hiiumaa ja Läänemaal valitud poliitikud mõelda: kas see oligi see, mida nad poliitikasse tegema läksid – et olekski nende piirkonnas vähem asju? Olgu, üks analüüs ütleb, et Lihulas toimub piisavalt vähe ja ega seal peagi politseid olema. Analüüsides on küll üldiselt nii, et pärast järgmist ebasoovitavat juhtumit kirjutatakse analüüs ümber. Pakun välisuudistele tuginedes ühe hirmuunenäo stsenaariumi: üksik relvaga hull ja koolitulistamine. Kui kaua aega läheks, enne kui mõni „heade poolel“ olev tulirelvaga inimene väikelinna kooli appi jõuaks? ● Priit Simson

Siim Kallas: jutt sellest, kui halvasti Eestil läheb, on absurdne

Euroopa Komisjoni asepresident ja transpordivolinik

Siim Kallas ütleb, et teda häirib Reformierakonna jutt väikesest grupist, kes olevat hakanud erakonda ründama.

Reformierakonna uus juht võiks olla Jürgen Ligi või Rein Lang.

Euroopa Liit nähtusena vaid tugevneb ja Eesti näeb seal hea välja.

Intervjuu

Kärt Anvelt
vanemtoimetaja

● Millal te Brüsselisse tagasi lendate?

Oletatavasti 6. jaanuaril.

● Sest 7. jaanuaril hakkavad Estonian Airi piloodid streikima?

Ei, see oligi nii planeeritud ja ma loodan, et 6. jaanuaril ikka lendame – sest lendudega on probleeme ju ka mujal.

● Kuidas teile mõjus teade, et meie piloodid alustavad streiki?

See oli ikka suhteliselt suur ehmatatus. See võib tähendada väga halbu arenguid, aga ma ei saa seda temaatikat väga palju kommenteerida.

● Kuna olete osalt selle valdkonna eest vastutav?

Jah. Ja kuna siin räägitakse palju ka riigiabi, siis siin peab Euroopa Komisjon oma seisukoha andma. Asjad on Almunia [Euroopa Komisjoni konkurentsivolinik Joaquín Almunia] ning konkurentsi peadirektoraadi käes ja need lahendatakse väga täpselt. Seega on mul siin huvide konflikt. Ma tahan, et Estonian Air jätkaks, teisalt olen vastutav komisjoni poliitika eest üldisemalt.

● Ometi – kui rääkida oletuslikus vormis –, kas Estonian Airi hädade taga võib olla mõne teise riigi lennukompanii huvi? Näiteks Finnair tahaks, et Estonian Airil ei läheks hästi?

Ma ei tea. Ma pole kindel, et ka Finnairil nii väga hästi läheb. Üldiselt on kõigil rahvuslikel lennukompaniidel ja nende järeltulijatel ääremaade riikides väga suuri probleeme. Euroopa lennundus vajab tervikuna konsolideerimist. Lennukompaniid on väga suures võlgades, sest nad on väga palju investeerinud uutesse lennukitesse, aga majanduskriis on teinud oma töö ja tulud pole enam sellised. Spetsiifiline probleem on see, et niisugused riigid nagu Eesti, Portugal või Küpros vajavad tingimata teatud hulka otselende keskustesse. Kui otselennud muutuvad väga nigelaks, siis on see väga suur probleem.

● Seega me ei saa endale lubada, et Estonian Air põhja läheks? Nojah, aga me ei saa ka ülal

pidada kompaniid, kes ei tule iseendaga toime.

● Viitasite Ungari suletud Maléville, kuid hädas on ka SAS, LOT, Czech Airlines. Mida te komisjonis arutanud olete? Ehk tuleb Euroopa lennunduses midagi radikaalselt muuta?

Oleme tihedas koostöös konkurentsi peadirektoraadiga, et kujundada välja niisugused riigiabi reeglid, mis toetavad ikkagi regionaalseid ühendusi. Euroopa on ju väga mitmekesine: kui sul on kaks lennujama üksteisest 100 km kaugusel ning mõlemad taotlevad riigiabi, siis pole see väga mõistlik. Peavad olema mingid kriteeriumid, kus ja millele saaks üldise riigiabi anda.

Väikesed lennukompaniid on raskustes ja üldine probleem on kapitalipuudus. On võetud palju laene ja investeeritud, kuid hädasti on vaja kapitali ka pärast 1994. aastat tekkinud moodsatel lennukompaniidel, mida mina nimetan minimaalse teenuse pakkujateks. Globaalses konkurentsis töötavad Euroopa lennuliinid päris hästi, kuid ilmselt on suures plaanis ees ikkagi ülemaailmsete lennukompaniide tekkimine.

● Teie nimetatud minimaalse teenuse pakkujate ehk odavlennufirmade kohta on viimasel ajal ikka tulnud uudiseid, et sõidetakse pooliku kütusepääga jms. Kas ohutusnõuded pole liiga tagasihoidlikud?

Need kuuldused on suuresti alusetud, konkurendid üritavad ka nende suhtes luua negatiivset fooni. Euroopa lennundusohutuse järelevalve on väga tugev, maailmas kindlasti kõige tugevam.

● Kriitikud ütlevad ka, et odavlennufirmad solgivad turgu.

Neil on 30% turust, aga mõelgem teistpidi: kui palju on inimestel tänu nende firmadele tekkinud võimalusi oma puhkust veeta. Tekkinud on ju täiesti uued piirkonnad, kuhu varem polnud mingit juurdepääsu. Nii et selles suhtes on nende roll positiivne. Ka ei saa neid võtta ühe möödupuuga – on firmasid, kes töötavad väga hästi ja kellega ollakse väga rahul, ja on firmasid, keda kritiseeritakse.

● Kui murelikult te Euroopa tulevaste aastate majandusele vaatate?

On head ja on halba. Hea on see, et mööduva aastaga on lõppenud igasugused jutud euro allkäigust ja lagunemisest. Siin on kolm väga tähtsat sündmust. Esiteks keskpanka kurss ja keskpanka juhi Mario Draghi ütlemine, et euro päästetakse mistahes hinnaga. Teiseks ikkagi väga indikatiivsed Kreeka valitsuse sammud, mis lõpuks viisid selleni, et Kreeka anti lubatud laenu raha kätte.

Kolmandaks: Euroopa Liit ise on teinud seoses euroga väga radikaalseid otsuseid. Kui keegi rääkis 2006. aastal, et on vaja luua rahareserv euro toetamiseks ja kontrollida liikmesriikide laenuvõtmispoliitikat, siis sai see hüsteerilise eitamise osaliseks. Täna on see kõik tehtud ja kõik teemat valdavad inimesed saavad aru, kui tähtis see samm on, et suuremate pankade üle luuakse üleeuroopaline kontroll.

● Need on Euroopa majanduse tugevdamise sammud, kuid suur probleem on tööjõutuurg, mis ei vasta vajadustele.

See on lausa suurim probleem. Meil on kibe tööjõupuudus väga paljudes harudes. Sak-

probleeme. Samal ajal on tohtu hirm igasuguste muutuste ees. Pööraselt palju on Euroopas sisemist tasakaalutust.

Näiteks Prantsusmaa ja Rumeenia autojuhtide palgatase erineb seitse-kaheksa korda. See ei saa nii jätkuda. Kuid kõik kardavad, et muutused ohustavad eelkõige minu isiklikku töökohta, ükskõik kus ma ei tööta. Sellele reageeritakse väga tugeva protektsionistliku pressinguga. On korporatiivne ehk äri-line protektsionism, et kaitsa konkreetseid firmasid ja tooteid. On regionaalne protektsionism, et kaitsa mingeid lennufirmasid või transpordiettevõtteid. Ja on sotsiaalne protektsionism, et kaitsa meeltult vastu igasugustele tööturu paindlikumaks muutmise ettepanekutele.

● Kuhupoole Euroopa Liit ja euroala liiguvad?

Euroopa Liit nähtusena tugevneb. Küsimus on, mis mujal tugevneb. Ja küsimus on, kas euroala tugevneb eraldi ning tema ümber tekib tegelikult uus Euroopa Liit ja teised jäävad sellest lihtsalt kõrvale või üritatakse tugevdada ikkagi 27-t tervikuna.

Paljud euroalasse mittekuuluvad riigid mängivad tulega, kui arvavad, et nad esitavad seisukohti asjades, kus on ühehäälsuse nõue. Nad arvavad, et saavad Euroopa Liidus blokeerida mistahes asja, aga see on väga lühinägelik.

● Mida te ütleksite Eesti inimesele olukorras, kus räägitakse taas algavast palgarallist, kuid majanduskriis pole veel jahtunudki? Kuidas peaa selge hoida?

Mul on sellele raske vastata. Võrreldes Eestit kõigi teiste Euroopa riikidega, ei saa ma jätta ütlemata, et Eesti näeb ikka päris hea välja. Seetõttu on kõigile soovitus näha Eestit suuremas pildis. Ka neil arvamusartiklite kirjutajatel, kes üksteise järel võistlevad selles, et öelda, kui halb on asi Eestis. See on absurd.

Teisalt on lühinägelik öelda, et kõik ongi väga hästi ja veel paremini. Kindlasti on väga palju inimesi, kellel on Eestis suuri probleeme. Kõigile nei-

Euroopas on tohtu hirm igasuguste muutuste ees, palju on tasakaalutust.

samaal on puudu 70 000 inimest, raudteevaldkonnas läheb kümne aasta jooksul kolmandik inimesi pensionile ja uusi pole kusagilt võtta. Samas on 20 miljonit töötut! Midagi on väga viltu.

● Kuidas on lood Euroopa konkurentsivõimega, kui võrrelda Hiinaga?

Terves Euroopas on tohtu vastuolu. Ühest küljest on selge, et Hiina tõuseb ja ka USA on endiselt konkurent. Euroopa konkurentsivõime on elu ja surma küsimus, et seda samal tasemel hoida. Euroopa on endiselt küll väga võimas ja tugev ning tema osa maailma kaubanduses pole langenud. Väliselt pole

le on vaja sisendada lootust ning näidata võimalusi, mis saab. Oluline on üldise hoiaku loomine, et pole ainult must masendus, vaid on ka lootus.

••Siit-sealt on kostnud, et erakondade esindajad ja rahandusspetsialistid võiksid rahulikult maha istuda ja hakata maksubatti pidama. Mitte kiiresti midagi otsustama, vaid arutama, kuhupoole me liigume. Mida teie sellest arvate?

Miks mitte! Mina olen alati valmis kõigi asjade üle arutlema ja otsima ratsionaalset iva. Elu läheb ju kogu aeg edasi ja vaielda võib. On päris selge, et näiteks energia maksustamise põhimõtted muutuvad ja kütuse aktsiisimaks kui selline läheb mingil moel ümberhindamisele. Teisisõnu: energiakomponenti hakatakse rohkem maksustama ja see tähendab, et maksusüsteem peab hakkama rohkem arvestama keskkonna ja ressursside tarbimist.

Veel: Eestis on väga kõrge tööjõu maksustamine ja siin on vaja midagi muuta. Seega, debatt peab olema pidev, kuid mitte nii, et täna tegin üht asja ja homme muudan selle ära.

••Kui palju te jälgisite Reformierakonnaga toimunut?

Eks ma muidugi jälgisin ja jälgin. Jah, muidugi ma olen eemal ja kõike ma ei tunneta. Aeg, erakond ja inimesed on muutunud ja sellepärast olen oma hinnangutes ettevaatlik.

••Kas mõtlemiskohta erakonnas näete?

Muidugi! Ma ütleksin, et Reformierakond on seisnud õigete asjade eest ja olnud ka taktikaliselt väga edukas ning seda, et tema toetus mingis küsitluses langes, ma üle ei dramatiseeriks. Küsitluses on tuhat inimest, valijaid on 700 000 ja see on oluline vahe. Hinnang antakse ühele või teisele liikumisele ikkagi valimistel.

••Mis teid häirib?

Mind häirib kaks erakonnas räägitavat juttu. Üks on see, et erakonda ründab väike grupp inimesi. Esiteks: mis väike grupp? Nad kõik on konkurendid ja pole tingimata huvitatud Reformierakonna õitsengust. Teisalt, kui tuletada meelde vanu aegu, siis Tšehhoslovakkia okupeerimise vastu protestis 23. augustil 1968 Punasel väljakul viis inimest. Väga väike grupp võrreldes 250 miljoniga, kuid ometi oli see nii suur pahandus, et nad pandi kohe kinni. Need väikeste gruppide jutud on neist aegadest väga tuttavad ja see pole väga toimiv retoorika.

Teine jutt, mida mõned inimesed Reformierakonna sees levitavad ja usuvad, on see, et mitte see, mis tehti pärast Silver Meikari artikli avaldamist, ja mitte selles pole probleem, et midagi tehti valesti, vaid probleem on selles, et keegi sellest avalikult rääkima hakkas ja sellega tekitati erakonnas lõhe. Lõhe tekitanud inimesed on omakorda aga süüdi erakonna reitingu langemises. See tähendab, et probleem on nendes inimestes, kes kritiseerivad erakonna juhtide tegevust. See on minu arvates katastroofiliselt ohtlik tee.

••Miks?

Siin tekib lihtsalt üks väike

küsimus: mis hetkest ja kust tulevad need seisukohad, mida üldse kritiseerida ei tohi?

••Minu arvamus ja vale arvamus?

Jah. Ja lõhe pole mitte selles, et erakonnas, mis on mõttekaaslaste ühendus, on erinevad arvamusel. See ei ole lõhe. Tõlgendada seda lõheks on väga vale tee.

Teiseks – lõhed tekivad erakonnas siis, kui hakkab võitlus võimu pärast, erinevad grupeeringud hakkavad võitlema, ei lepi omavahel kokku, mis puudutab eelkõige erakonna juhtimist. Aga kuni seda pole – ja seda pole Reformierakonnas –, siis erinevad arvamusel ei ole lõhe. Nii tekivadki küsimused: kus on tõemonopol ja mis teha nendega, kes seda lõhet tekitasid? Kas siis ongi ainus loogiline tee need inimesed erakonnast välja arvata? Ja kui kõik need inimesed, kes avaldavad teistsugust arvamust, erakonnast välja arvata, tekib küsimus, kes siis jääb. Tekib olukord, kus vaenlaste ring aina suureneb.

••Mida teie oleksite teisiti teinud?

Üks, mida olen õppinud, on see, et kui ilmub inimene, kes räägib, et midagi on tõsiselt valesti, või avaldab midagi,

Kui sul pole võimalik süüdistatavat viga 120% eitada, siis võta viga omaks.

Erakonna juht ei saa olla selline, kes tõuseb asju ära tehes pulgalt pulgale.

siis tuleb seda rahulikult võtta. Sa ei tohi teda kohe tapma hakata, ka mitte ületähtsustada. Seal on üks nüanss: kui sul pole võimalik viga, milles sind süüdistatakse, 120% eitada, siis võta viga omaks. Ütle: teeme, vaatame.

Nähtavasti seda, et erakondi on selliselt rahastatud, ei õnnestunud eitada mitte kellelgi. Aga asja segab alati see, kui poliitikat segatakse kriminaalasjades. Kriminaalasi on inimese saatus ja kriminaalasjas tuleb end igal juhul kaitsta. Poliitiline asi on hoopis teistsugune ja seal on võimalikud teistsugused lahendused.

••Millal saab keegi teine Andrus Ansipi asemel peaministriks?

Ansip ei peaks kindlasti lahkimisega kiirustama. Ta on saanud mandaadi ja koalitsioon püsib. Aga kui ta on otsustanud lahkuda, siis on mõistlik see vahetus teha teatud mõdukal ajal enne järgmisi valimisi, näiteks sügisel 2014.

••Kas Reformierakonnas on ettekujutus, kes võiks olla Ansipi järeltulija?

Ei ole. Aga hakkasin mõtlema, kes see olla võiks – mitte just inimese, vaid põhimõtete poolest. On väga suur väljakutse valida niisugune erakonna esimees, kes on esiteks ideeline juht, teiseks hea inimeste juht ja administraator ning kolmandaks hea vali-

miskampaania juht. Aga need kaks viimast palju ei maksa, kui esimest omadust pole. Erakonna esimees peab olema võitlejahing – võitlema millegi eest ja millegi vastu. Ta ei saa olla nagu korralik ametnik, kes tõuseb teatud asju korralikult ära tehes pulgalt pulgale. Sul peab olema sisemine põlemine ja isiklik võlu.

Kui mõelda sellele, miks erakonna esimehi on Eestis nii palju vahetunud – eri parteidel on kokku olnud üle 30 esimehe –, siis seetõttu, et nad on olnud kompromisskandidaadid. Valitakse keegi, kelle vastu kellelgi midagi pole. Nii et jah, ma mõtlen, kes see inimene Reformierakonnas olla võiks. Usun, et sellise inimese siiski leiab. Reformierakonna loojate põlvkonnast näiteks Jürgen Ligi, Rein Lang.

••Teist vist enam erakonna esimeest ei saa?

See aeg on möödas.

••Te tulete presidendiks?

Sinna on veel aega.

••Mida te Harta 12-st arvate?

Harta autorid tegid oma avalduse pisut kiirustades. Demokraatia kõige suurem oht on teovõimetu demokraatia. Demokraatia on aga riigijuhitumise mudel, mis on osutunud pikas perspektiivis kõige toimivamaks. Demokraatia tähendab teatud mängureegleid. Demokraatia kõige suurem tugevus on enamuse võim, mis väljendub valimiste kaudu. Nõrkus on see, et vähemus sellega kunagi ei lepi. Kui vähemuse mitteleppimine on legitiimne – sa oled opositsioonis, töötad end üles ja tuled alternatiivina uuesti –, on väga hästi. Aga muude teede otsimine on väga suur probleem. Näiteks kommunistid on alati täielikult ignoreerinud enamuse võimu – nad on alati olnud vähemuse võim, kuid on seda taganud mittedemokraatlike vahenditega.

Teine on avalikkus. Räägitakse, et erakonnad on pahad. Aga kas te teate, mida näiteks Hiina liider mõtleb? Ei tea. Seda aga teatakse, mida mõtleb Siim Kallas, Mart Laar või Edgar Savisaar. Nii et demokraatiale aseainet leida on raske, aga muidugi me võime alati arutada, mis on täiuslikum variant.

••Jääkeldri kogunemine oli õige?

Demokraatia konkreetset toimimismehhanismid väärivad kogu aeg arutamist. Näiteks parlamendi roll Eestis. Toon näiteks ühe pisiasja: kui mina olin rahandusminister, käisin ma eelarvega riigikogu ees esinemas neli korda. Nüüd käib rahandusminister riigikogu ees vaid ühe korra. Arvan, et see pole õige ja seda eriti eelarve arutamisel.

Eestis ei saada minu arvates teinekord aru, et valitsus ja parlament on ühe mündi kaks poolt. Nende vahel peab toimuma koostöö. Parlamenti ei saa alatahtsustada ja kujutada ette, et kui valitsus on mingi targa otsuse teinud, siis parlamendi asi on see heaks kiita. ●

Pikk intervjuu digilehes

••• ajaleht.epl.ee

ISA ROLLIST

Paljudki mehed on oma isata-olekus otsinud taga just nimelt mõnd elu läbivat isalikku õpetajat, seda vajadust endale ise-igi selgelt teadvustamata.

HANDO RUNNEL (ÕPETAJATE LEHT)

MEEDIAREVOLUTSIOONIST

Ja kui uut meediat pole sündinud, siis mis on? Gigantettevõtted, mis kustutavad e-lugeritest raamatuid (Amazon), tsenseerivad raamatupeakirju või ajalehtede sisu (Apple, Facebook) või tõstavad otsingutulemustes ettepoole omaeneid tooteid, sest peavad ennastki meedia-kanaliks (Google).

FRANK SCHIRRMACHER (FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG)

VARASTAGE NAGU JAKSATE

Mingil põhjusel lasevad majanduskriisist vaevatud Euroopa valitsused pigem oma kodanikel tänaval magada kui aafriklastel lääne abita läbi ajada. Kindel, et peagi arenguabi taastatakse [pärast järjekordset korruptsiooniskandaali]. Siis algab jälle Uganda ministritele luksusauto-ede ostmise, nende naiste ja armukeste läände ostureisidele vedamine.

UGANDA POLIITIKAKOMMENTAATOR TIMOTHY KALYEGIRA (DE STANDAARD)

INDREK HARGLA fantaasiameemo Eesti elust 2054. aastal

Osariigi presidendi kohtumine

Indrek Hargla

kirjanik

Memorandum: OP kohtumine maavälise tsivilisatsiooni saatkonnaga
Aeg: 30. detsember 2054
Koht: presidendi büroohoone Jõgeval

Euroopa Föderatsiooni Eesti osariigi president Toolyke-Šandiqua Ounpuu võttis täna vastu Maa riikides diplomaatilist ringkäiku tegeva võõrsivilisatsiooni delegatsiooni, mis saabus aasta algul avakosmosest. Delegatsioonis on kolm liiget, kes on sündinud kosmoselaevas, nad on teele asunud humanoidsete olenditega asustatud koduplaneedilt umbes kaheksateist tuhat aastat tagasi. Kõnealune tsivilisatsioon elab laevas ja täidab missiooni otsida mõistlikke olendeid, oma koduplaneedil pole olendid kunagi viibinud, nende keskmine eluiga on 190 aastat. Külalised olid vestluse ajal bioloogilises termoväljas (läbis turvakontrolli) ja vestlus toimus nende toodud tõlkeseadeldise vahendusel (läbis samuti turvakontrolli). Delegatsiooni juhtis meie mõistes saadik (nimekuju hääldamatu).

OP tervitas külalisi osariigi pinnal ja näitas tutvustuseks hologrammi suvisest kakskeelset laulupeost, mis oli pühendatud EL-iga liitumise 50. aastapäevale. OP andis kiire ülevaate EF-i viisaastakuprogrammi elluviimisest, kirjeldas, kuidas Eesti on pidevalt liikunud avatud kodanikuühiskonna poole. Samuti rääkis OP Eestile osaks saanud hiljutisest tunnustusest – Euroopa Multikultuuri auhinna ostmisest kahe põlisrahva paindliku kooskestmise eest – ja jagas teavet pingutuste kohta, kuidas haridus ja teadusasetused on järk-järgult partei ja valitsuse suuniste alusel adapteerinud moodsale ühiskonnale omased multikultuursed teemaderingid. OP küsis ka, kuidas on lood multikultuursusega külaliste koduplaneedil.

Saadik ei saanud vist küsimusest hästi aru, ta siiski avaldas tunnustust osariigi saavutustele ja tutvustas lühidalt oma missiooni iseloomu (sõlmida koostöösuhteid, levitada ja omandada teadmisi jms), kirjeldas oma laeva ühiskonna toimimist ja haridussüsteemi, sealhulgas tehnoloogiat, mis võimaldab kosmoselaeval läbi-ida suuri vahemaid.

Igäihel isikukiip

OP omalt poolt rääkis, et osariigi valitsus on alati suurt tähelepanu pööranud teaduse ja tehnoloogia edendamisele, kooskõlas EF-i juhiste ja vastu võetud teadussaavutuste rahastamise arenguprogrammi, mille põhirõhk on sotsiaal- teadustel, mis on suunatud ühiskonnaelu aktuaalsemate väljakutsete lahendamisele. OP kirjeldas lähemalt riiklikku sotsiaalse modelleerimise infosüsteemi, mis võimaldab valitsusel alati vastu võtta kõige adekvaatsema lahenduse. OP peatus pikemalt IT-valdkonnal, milles Eesti teadlased on aastakümneid olnud Euroopas esirinnas, ja pakkus, et soovi korral on Eesti alati nõus oma IT-kogemusi jagama. OP kirjeldas isikukiibi kasutuselevõtu Eestis ühe esimesena Euroopa Föderatsioonis. Kuna teema pakkus saadikule huvi, siis rääkis OP lähemalt. Isikukiip on kasutusele võetud inimeste parema riikliku IT-alase teenindamise huvides. Isikule paigaldatakse kiip kaelale või peopesasse, see aktiveerub ise, inimene ei pea selle aktiveerimiseks vaeva nägema, kui ta metaveebi siseneb. Kõik isiku tegutsemised metaveebis salvestatakse isikukiibi kaudu, maksed, kõned, tehingud, suhtlusruumid jne. Isikukiip

Isikukiip võimaldab 2054. aastal igal hetkel isiku asukohta tuvastada.

võimaldab igal hetkel isiku asukohta tuvastada. Sealjuures pööratakse suurt tähelepanu isikuvabaduste ja eraelu puutumatus tagamisele. OP andis ülevaate õiguskaitseorganite selgitustööst, mida tehakse elanikkonna hulgas, kes pole oma kodanikukohust täitnud ega lasknud endale vabatahtlikult isikukiipi paigaldada, ja tundis huvi, kuidas on saadiku laeval lahendatud isikuvabaduste ja parema riikliku teenindamise

küsimus. Vajaduse korral on meie spetsialistid valmis nõustama. Saadiku vastuse üksikasjad jäid ebamääraseks.

Mujal pole linde

OP küsis seejärel majandusliku olukorra kohta kosmoselaevas, kuidas on lood vaba turumajanduse ja vaba energiaturuga. Saadiku vastusest nähtus, et esineb puudujääke, ettevõtluskeskkond on allutatud laeva missioonile ja peab tagama järgmise planeedi juurde jõudmise. Tema rahval ei paista eriti olevat ettevõtlusvabadust. Selgus, et pangandust ei ole (see koht jäi arusaamatuks) ja maksevahendeid samuti mitte. Siinkohal oli OP-l hea võimalus tõdeda, et Eesti jällegi ühe esimesena EF-is on sularaha käibelt kõrvaldanud, et riigil oleks elanikkonna parema teenindamise huvides võimalik saada ülevaate osariigis maksete tegemisest. Ta kirjeldas lühidalt maksu- ja rahanduspoliitikat, astmelise isikumaksu sisseseadmist, mis võimaldab töhusamat föderaalorganite rahastamist summade otselaskumise teel.

Saadik peatus seejärel muljetel teistest asustatud planeetidest, avaldas imetlust Maa bioloogilise mitmekesisuse üle ja

mainis põgusalt ka oma rahva eelmist külastust, mil looduslik olukord oleval olnud veelt rikkalikum. Ühtlasi märkis ta, et mujal planeetidel pole ta kohanud linde ega muid lendavaid eluvorme. OP tutvustas partei ja valitsuse loodusressursside riiklikku arengukava, mis peab tagama Lahemaa etnopargi metsaala säilimise veel vähemalt kümneks aastaks, ja märkis, et metsaala on arvatud EF-i biopärandi nimekirja. Ühtlasi andis ta ülevaate Eesti eesrindlikust metsatööstusest kui unikaalsest rahvuslikust majandusharust EF-is. Samuti tutvustas OP osariigi edusamme Põhja-Eestis naftatransiidi võõndi loomises (Jevronefti tsoon), mis võimaldab Eestil anda oma panuse Euroopa energiaga varustamisse; kirjeldas, kuidas valitsus on lahendanud rannikualadelt transiidivõõndist ümberasustatud elanikkonna tööhõive küsimused ulatusliku turbatööstuse taaskäivitamisega.

Järgmiseks tundis OP huvi demokraatia ja inimõiguste arengu vastu kosmoselaevas. Selgus, et vabu valimisi seal ei tuntagi, riigiparteid ei eksisteeri, vaid on mingi arhailine seisuslik esinduskogu. OP pakkus võimalust jagada Eesti kogemu-

si riigiparteilise demokraatia ja isikukiibi kaudu toimivate vabade e-valimiste korraldamise kohta. Avatus, kodanikulähedus ja läbipaistvus riiklike organite otsustusprotsessis on olnud alati osariigi seadusloome keskmis ja Eesti on alati valmis oma kogemusi lähemalt jagama.

Saadik andis ülevaate mõningasest meditsiintechnoloogiast, mida Maal on tutvustatud (ravimeetodid jms). OP-l omakorda oli võimalus tutvustada valitsuse sotsiaal- ja tervishoiureformi ja sellest tule-

Sealjuures pööratakse suurt tähelepanu isikuvabaduste ja eraelu puutumatusle.

nevaid hüvesid, kuidas pensioniea tõstmise tagajärjel on hüppeliselt suurenenud tervishoiuteenuste kättesaadavus. Kuna nüüdsest on ka eakamatel inimestel võimalik ravikulu-ede eest tasuta – isikukiip võimaldab need töötasust otseselt maksta maha arvata –, siis on elanikkonna keskmine töövõime indeks tõusnud EF-i riikide seas kolme aastaga neli kohta ja läheneb juba Ukraina osariigi omale.

Lõpetuseks tundis OP naljatsõnaga huvi, kas pikal kosmoselennul igavaks ei lähe ja kuidas on tagatud kultuuriline meelelahutus. Saadik rääkis kunstiakadeemiate süsteemist laeval (muusika, laul, tants, teater), jäi mulje, et need toimivad isevooluteel ja mitte riikliku arengukava alusel, teemadering ja käsitluslaad väljendavad kunstnike isiklikke püüdlusi ega ole suunatud sotsiaalteaduste kaudu väljaselgitatud ühiskonnaelu kitsaskohtade likvideerimiseks.

Pärast ametlikku osa tänas OP saadikut Eesti osariigi külastamise eest. Riigipressile avatud holograferimise ajal pidas ta lühikese kõne, märkis, et kohtumine leidis aset soojas ja sõbralikus õhkkonnas, kirjeldas, kuidas võõrsivilisatsioon tundis suurt huvi Eesti edusammude ja kogemuste vastu ning avaldas tunnustust eeskujuliku multikultuurse ühiskonna loomise eest. OP-l oli rõõm tõdeda, et mitmes valdkonnas, eeskätt IT- ja riigi avatuse sektoris on palju perspektiive edasiseks koostööks. Kuna enne oli teada saadiku huvi lindude vastu, siis kinkis OP delegatsioonile Hiiumaalt pütüud oletatavasti viimase merikotka topise. ●

ALLAHINDLUS!

595 €

Nurgadiivan Airton (~~995 €~~)
Kangas Nordica
Must või valge

1295 €

Pasadena 3+2 (~~1995 €~~)
Kangas Cannes
Pohjanmaan 20-aastane garantii

895 €

Laud John
+ 6 Ekholmi tooli (~~1595 €~~)
Tammepuit

199 €

Laud Torino + 4 tooli (~~349 €~~)
110x70cm
Viimistlus Wenge

299 €

Diivanvoodi New York (~~399 €~~)
Piiratud kogus!

129 €

Tugitool London
(~~199 €~~)
Beež või pruun kangas

1695 €

Jenkkivoodi Excellent
(~~1995 €~~)
Testivõitja!
4 reguleeritavat
pehmusastet
Norra kvaliteet

595 €

Jenkkivoodi Star (~~995 €~~)
Luksuslik pocket-vedrustus
Kattemadrats 99 €
Voodiots 149 €

*Piltidel on illustreeriv tähendus. Kampania kestab kuni jaanuari lõpuni!

MASKU ON 1983. AASTAL ASUTATUD SOOME JUHTIV MÖÖBLIMÜÜGIKETT, MILLEL ON 50 KAUPLUST SOOMES NING LISAKS POED TALLINNAS, TARTUS, STOCKHOLMIS JA NORRKPINGIS. MEIEGA ON LIHTNE KAUBELDA JA IGAÜKS LEIAB ENDALE SOBIVA MÖÖBLI!

**TARK MEES
MASKUS**

Masku Vesse
Peterburi tee 62a, Tallinn
E-R 10-20; L 10-18; P 10-16
Tel.: 633 8929

Jõe Keskus
Sõbra 58, Tartu
E-R 10-19; L 10-16; P 10-16
Tel.: 776 3067

www.masku.ee

**M
MASKU**

Eesti Päevalehe laupäevaleht LP ilmub homme, järgmine Eesti Päevaleht aga 2. jaanuaril 2013.

JÕULUTUNNEL KOGUS 202 000 EUROT

ETV heategevussaadet „Jõulutunnel“ käsitles intellektipuudega noorte ja nende perede eluolu ning kogus Tartumaale Haaslava valda ehitatava Päikesekodu toetuseks 202 000 eurot. Annetus-

kõnesid oli 42 424, kõige rohkem annetati viie euro kaupa. 2011. aastal koguti Põhja-Eesti pimedate ühingu tegevuskeskuse uuendamiseks ja laiendamiseks 208 055 eurot. **EPL**

TAOTLUS

Venemaalt Krasnodarist pärit ökoloog Suren Gazarjan, kes kardab kodumaa võimude poolset tagakiusamist ja on suurtest riikidest väsinud, taotleb Eestilt poliitilist varjupaika. **ERR**

ÄRIREGISTER

Reede õhtul 28. detsembril alustatakse äriregistri menetlustarkvara üleviimist uuele infosüsteemile. Sellega seoses on peatatud äriregistri töö kuni esmaspäeva hommikuni. **EPL**

Katustelt langev sulalumi lõhkus üle kümne auto

Kahju

Ainuüksi Tallinnas sai eile sulalume varisemise tõttu kannatada vähemalt kuus autot.

Tuuli Jõesaar, Erik Rand
uudised@epl.ee

Tallinnas Mustamäel Laki tänaval varises eile hommikul lume raskuse all kokku Veski kõrtsi varikatuse ja paari kliendi autod said kannatada, peale selle kahjustas vanalinnas räästast kukkunud luminelja autot.

„Autod õnneks väga palju viga ei saanud, mõlemad said ise minema sõidetud, autode kapotid olid lömmis, nii et pigem oli tegemist iluvigadega,“ ütles Veski kõrtsi juhataja Külli Kore. Päästeamet vahejuhtumi pärast sündmuskohale ei sõitnud. Hoolimata viimase ööpäeva jooksul olnud mitmest juhtumist, kus sulalumi on varalist kahju tekitanud, pole päästeameti pressiesindaja Indrek Hirsi sõnul teada, et eile oleksid inimesed kuskil lume tõttu päästaja abi vajanud.

See-eest on kahjukannatajad jõudnud kindlustusseltside poole pöörduda. „Hetkel (eile pärastlõunal – toim) oleme registreerinud kaks sellist juhtumit: üks sõidukikahju Järvamaal ja teine oli varakahju Pärnus (lumi kukkus katusele varikatusele ja lõhkus selle). Võimalik, et lähapäevadel tuleb taolisi juhtumeid juurde, kuna sulailm jätkub,“ ütles If Kindlustuse pressiesindaja Rain Porss. Ergo Kindlustusele pole praeguse sulaga veel kahjujuhtumeid esitatud, kuid kindlustusdirektori Sven Freibergi sõnul oli möödunud talvel lume ja jää tekitatud kahjujuhtumeid kokku kaksteist.

Enne parkimist vaata üles

Kuigi Tallinna munitsipaalpolitsei on meedia kaudu pidevalt teatanud, et majaomanikud peavad katustelt jääpurikad ja potentsiaalselt ohtliku lume ära koristama, pole kõik majaomanikud seda kas tähele pannud või jõudnud koristustööd alustada. „Tänasega (eile – toim) on tehtud kümme teavitust, millest neljal juhul on erinevaid kahjustusi saanud autod. Tegemist on keskja vanalinna piirkonnas toimu-

Järvamaal Väätsal lõhkus katusele kukkunud lumi Põllu 2 maja ees olnud kümnekond autot. Foto: Kaspar Pokk

nud intsidentidega – Laial tn, Kõie tn, Veerenni tn ja Narva mnt,“ ütles mupo pressiesindaja Meeli Hunt. „Mupo korra-

autot majaseinte äärde, mille kohal on jääpurikad ja võimalik katusele sulav ning uuesti paakunud lumi. Ilmaolud hetkel on heitlikud ja muutlikud ning lumi ei pruugi ka silmaga nähtav olla, kuid hakkab sulades katusele serva poole liikuma,“ lisas ta.

Paljud lume ja jääpurikatega hädas korteriühistud ilmselt ei teagi, et saavad endale vastutus-

kindlustuse, mis maksab õnnetusjuhtumi korral kinni purika- või lumelangemise ohvriks jäänud auto või jalakäija varalise kahju. Tõsi, see ei vabasta kohustusest katust puhastada ega päästa ka (kriminaal) vastutusest, kui keegi katusele langenud purika või lume tõttu viga saab. „Vastutuskindlustus on populaarne ürituskorraldajate seas, aga ka järjest rohkem korteriühistuid kasutab seda,“ ütles If Kindlustuse pressiesindaja Rain Porss. ●

Majaomanikud peavad katustelt jääpurikad ja ohtliku lume ära koristama.

pidaja ja patrullteenistus soovivad auto parkimisel olla hoolikas. Kindlasti ei tasu parkida

Uus jahiseadus suurendab maaomanike õigusi

Jaht

Kolme aastaga vaidluste ja protestiaktsioonide saatel sündinud uue jahiseaduse eelnõu sai eile valitsuse kinnituse ja ootab parlamendi heakskiitu.

Maaomanikel on võimalik hakata kaasa rääkima jahipiirkonna kasutaja valimisel. Samuti saavad nad õiguse algatada vajaduse korral, näiteks kui jahiselts ei saa ulukite arvukuse reguleerimise ja ulukikahjustuste vähendamisega hakkama, ka jahipiirkonna kasutaja väljavahetamise.

Juhul kui maaomanikul ja kohalikul jahiseltsil ei õnnestu sõlmida kokkulepet metskiitsete, põtrade või metssigade tekitatud kahju hüvitamiseks, näeb uus seadus kahju osaliseks kompenseerimiseks ette eraldi mehhanismi. Praegu on tavaline, et maaomanikud on pidanud sõraliste poolt viljapõldudel või metsanoorendikes tekitatud kahju ise kandma.

Jahimehed on rahul

Eesti jahimeeste seltsi tegevjuht Tõnis Korts sõnas, et jahimehed on rahul, sest nende ettepanekutega on arvestatud. Näiteks jäi kehtima jahimeeste nõue, et jahipiirkond peab olema vähemalt 5000 hektari suurune. Samuti hakkavad uluksõraliste kütamise üle otsustama hakkavatesse piirkondlikesse jahindusnõukogudesse kuulu- ma ka riigi esindajad.

Lisaks uuele n-õ pearahale, mille järgi tuleb igal jahimehel hakata riigile tasuma aastamaksu 10–20 eurot, tuleb kütetidel arvestada ka jahipiirkonna renditasuga. Selle suurus kujuneb jahimeeste ja maaomanike vahelise kokkuleppe alusel.

Kihnlaste enam kui kuueaastase võitluse viljana lisatakse uue jahiseadusega kütitavate loomade nimistusse hallhüljes. Hülgejahi taaseadustamine on võimalik, kuna nende arvukus on kümnendiga tõusnud 1500-lt 4000 loomani. Asjatundjate hinnangul on võimalik aastaks kütida kuni protsent hallhüljeste arvust ehk vähem kui 40 hüljest. ● **Ulvar Käär**

VOCES MUSAICALES

29.12 KELL 19.00 TALLINNA JAANI KIRIK
30.12 KELL 19.00 RIIA JAANI KIRIK

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL
ORATOORIUM
SAALOMON

ANNA DENNIS SOPRAN
KÄDY PLAAS SOPRAN
TEELE JÕKS METSOSOPRAN

WILLIAM TOWERS KONTRATENOR
SIMON WALL TENOR
PAULS PUTNINŠ BASS

TALLINNA BAROKKORKESTER
KAMMERKOOR VOCES MUSAICALES

DIRIGENT RISTO JOOST

PILETID TALLINNA KONTSELDILE MÕIGIL PILETILEVIS JA ENNE ALGUST KOHAPEAL

Stelmach ja Raudne pääsesid pistise võtmise süüdistusest

Otsus

Väidetavat pistisevõtmist poleks prokuratuuri hinnangul olnud võimalik tõendada.

Dannar Leitmaa
dannar.leitmaa@epl.ee

Eelmise aasta lõpus elamislubade skandaali sattunud Indrek Raudne ja Nikolai Stelmach said eelmise aasta detsembris kukile veel väga tõsise süüdistuse, kui Eesti Ekspressi veergudel süüdistas Vladimir Kleiner, et maksis endistele poliitikutele 600 000 krooni võimaluse eest osta soodsatel tingimustel Tallinna Sadamale kuuluvaid AS-i Scantrans aktsiaid. Uurimisorganid tegelesid juhtumiga ligemale aasta, kuid juhtumi uurimine sumbus, kuna lisaks Vladimir ja Juri Kleineri väidetele ei suudetud leida ühtegi tõendit, mis oleksid võimaldanud

Stelmachi ja Raudse vastu kohustesse minna.

Kleiner väitis ka, et AS-i Tallinna Sadam nõukogu liige Raudne ja Stelmach pakkusid talle võimalust soodsatel tingimustel osta AS-i Scantrans aktsiaid, kui Kleiner maksaks neile esmalt 40 000 krooni ja seejärel 1,8 miljonit krooni.

Polevat usaldusväärne

Ometi ei hinnanud prokuratuur kriminaalaja lõpetamise määruuses Kleinerite avaldusi usaldusväärseks, kuna ärimehed ootasid avalikustamisega neli aastat. Lisaks esitas Kleinerite omandusse läinud ettevõtte 2011. aasta alguses kohtule pankrotiavalduse. „Kas eeltoodud majandusraskustest kohustuste täitmata jätmine võib olla tingitud Igor Kleineri, Vladimir Kleineri negatiivse suhtumise AS-i Tallinna Sadam juhtkonda ning 2011. aasta lõpus pistise kuritegude

osas avalduste tegemise, ei ole Igor Kleiner eeluurimisel selgitanud,“ seisab riigiprokuröri Inna Ombleri kokkuvõttes. „Küll aga lükkavad andmed ümber Igor Kleineri ja Vladimir Kleineri väited mitu aastat hiljem teatamise põhjuse osas, kuna ilmselged majandusraskused ei tekkinud nende juhitud äriühingutel mitte 2011. aastal, vaid juba 2008. aastal.“

Kleinerid väitsid, et ootasid neli aastat, sest alles 2011. aasta lõpus tehti ettevõtte majandusanalüüs, kus leiti, et ettevõtte majandusraskuste üks põhifaktor on pistise andmine, mis viis raha käibest välja.

Täna Delfis: kui palju on Eestisse aastavahetuseks saabumas turiste Venemaalt?

AASTAVAHETUS

31. detsembril sõidavad ühis-sõidukid tööpäevaste ja 1. jaanuaril 2013 pühapäevaste sõiduplaanide alusel, aastavahe-tuse ööl pikendatakse põhi-suundadel liinide tööaega. **EPL**

PRII SÕIT

1. jaanuarist saab Tallinna ja Harjumaa ühissõidukis hakata sõitude registreerimiseks ja sõidu-õiguse tõendamiseks kasutama kõiki puutevaba kiibiga rahvusvahelisi ISIC-kaarte. **EPL**

ÜLIINIMENE

Venemaa olümpiakomitee endine president Leonid Tjagatšov on teinud mäesuusatamisest õppefilmi, mille peaosas esineb president Vladimir Putin, teatas Izvestija. **Delfi**

Eesti Päevaleht Täna digilehes

●●● Mait Palts: Talendid koju! Quo vadis?
●●● Eestit tuleviku-uuringute instituudi direktor: võidujooks tarbimisele hakkab hääbuma

Ministeeriumide venitamine jätab töölepingute sõlmimise viimasele hetkele

Riigiametnikud

Mitu ministeeriumi vilistavad tähtajale, millal pidid esitama töölepingutele ülemineku ettepaneku.

Lauri Tankler

lauri.tankler@epl.ee

Uue avaliku teenistuse seaduse kehtimahakkamiseni on jäänud vaid kolm kuud, kuid siiani pole mitu ministeeriumi esitanud oma ettepanekuid, kes peaks nende haldusalas jääma riigiametnikuks ja kes töölepingu alusel tööle. Ettepanekutega venitamine seab rahandusministeeriumi surve alla ettenähtust kiiremini oma vennasasutuste read üle vaadata.

Suvel vastu võetud, aastaid bürokraatiasinas laagerdunud avaliku teenistuse seadus näeb ette, et praegusest umbes 22 000-pealisest ametnikkonnast umbes 5000–7000 hakkavad seaduse jõustudes tööle töölepingu alusel. Riigiametnikeks jäävad need, kes teostavad avalikku võimu. Toetavad töökohad mehitatakse seega tavalise töölepingu alusel.

Sisulisel töölepinguga töötaja töö sisu ei muutu, küll aga kaotavad nad teatud eelised (nt pikem puhkus) ja saavad juurde mõne õiguse (nt õigu-

se streikida, lepingu üle läbi rääkida).

Seadus jõustub järgmise aasta esimesest aprillist. Sellele peab eelnema vähemalt 30-päevane aeg, mil töölepingule üleminevad töötajad saavad otsustada, kas nad lepivad sellega või lahkuvad ametist. Selleks peab aga vähemalt ministeeriumide haldusalas olemas olemas rahandusministeeriumi kooskõlastus, mis võib võtta seaduse järgi kuni kaks kuud aega.

Neli ministeeriumi

Seetõttu andis rahandusminister Jürgen Ligi ministeeriumidele ülesandeks esitada 10. detsembriks oma ettepanekud töökohtade–ametnikukohtade kohta. Siis oleks rahandusministeerium saanud rahulikult kaks kuud neid ettepanekuid ühtlustada ja 10. veebruariks

Illustratsioon: Ott Vallik

siesindaja sõnul on koosseis veel majasisesel kooskõlastamisel; siseministeeriumil on arvud teada, kuid ta pole jõudnud neid veel edasi saata; haridusministeerium andis märku protsentidest (ametnikke 53% ja töötajaid 47%), kuid pole ka veel rahandusministeeriumisse ametlikku kirja saatnud; kultuuriministeeriumi avalike suhete juht ütles aga otse välja, et koosseis saab valmis hiljemalt jaanuaris.

Seega on need ministeeriumid otseselt vilistanud rahandusministri määrusele ja seega ka seadusele. Samas ei näidanud kogu ametnike–töölepinguliste üleminekut kureeriv rahandusministeerium eriti head eeskujut: nemad ise hilinesid

„vaid“ kümme päeva, esitades oma ettepaneku 20. detsembril. Kõik Eesti Päevalehga suhelnud ministeeriumid tunnistavad, et ametnikele on uuele seadusele ülemine-

ku kohta korraldatud eraldi infopäevi, uut regulatsiooni on tutvustatud asutuse siseveebis või arutatud töötajatega muudatusi väiksemates ringides. ●

TÖÖSUHE

Mis muutub ja millal?

●● Nendel 5000–7000 inimesel, kelle töösuhe muutub töölepinguliseks, tuleb 1. aprilliks otsustada, kas nad tahavad teise lepinguga edasi töötada.
●● Seadus kohustab teavitama inimesi vähemalt 30 päeva enne töösuhte muutumist ja kui uue koha põhipalk on praegusest väiksem, peab lepingu tegema praeguse palga peale.

●● Sama kehtib puhkuse kohta – üleminekuajal töölepingu sõlmimisele jääb kehtima praegune 35-päevane põhipuhkus.
●● Muudatused ei mõjuta ainult ministeeriume ja nende haldusalasid, vaid ka kohalikke omavalitsusi. Seadus pole neile pannud kohustust koosseise kooskõlastada ja see annab neile pikemalt aega oma ettevalmistusi teha.

22 000 ametnikust hakkab 5000–7000 seaduse jõustudes tööle töölepingu alusel.

oleks pilt selge olnud. Mure on aga selles, et eilseks polnud näiteks sise-, sotsiaal-, haridus- ja kultuuriministeerium rahandusministeeriumile veel vastanud.

Sotsiaalministeeriumi pres-

Ahto Lobjakas: mis oleks Eesti point ilma Euroopa Liiduta?

Väitlus

Euroopa Liidu laienemist käsitletud videoväitluses nimetas Euroopa Komisjoni Eesti-esinduse teabenõunik Erkki Bahovski kolm peamist hirmu, mis tekkisid ühiskonnas, enne kui Eesti liitus Euroopa Liiduga. Need olid: suveräänsuse kadu, väikese Eesti identiteedi, keele ja kultuuri hääbumine ning Eesti liberaalse majanduse haakumine ja toimetulek vähem liberaalse EL-i tingimustes. Bahovski hinnangul pole need hirmud siiski realiseerunud.

Eesti välispoliitika instituudi analüütiku Ahto Lobjaka sõnul pole Eestil muud alternatiivi kui EL-i kuulumine. „Kuhu me läheksime, kui oleksime Euroopa Liidust väljas? Väga sõltumatu, väga suveräänne, aga mida me mõjutaksime? Mis meie point oleks?“ küsis Lobjakas.

Tabav paralleel

Bahovski tõi paralleeli ajaloost: enne Teist maailmasõda oli Eesti praegusega võrreldes palju suveräänsem, aga kas toonane rahvusvaheline süsteem kaitses väikeriiki? Lisaargument on ka see, et ÜRO ja NATO liige olemine võtab samuti suveräänsust ära, sest liikmeks olek eeldab mõningate kohustuste võtmist ja lubaduste täitmist.

Delfi EL-i-teemalisi debatte toetavad riigikantselei ja Euroopa Komisjoni Eesti-esindus. ● **Madis Vaikmaa**

Ainult 4 päeva!

Piletisaju hinnad kõigile Vanemuise teatri etendustele!

Müügil üle Eesti ja vanemuine.ee (ei kehti varasematele broneeringutele)

PILETISADU VANEMUISES 27.-30.12

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

Hooaja peasponsor

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

hoida mõelda. ERM

„Saime oma kodu tagasi. Ja saime teada, kui palju on häid inimesi”

Headus on nakkav, selgus Eesti Päevalehe artiklist alguse saanud õnneliku lõpuga loost: päästetud suurpere esivanemate maja on nüüd vanima lapse nimel. See on nüüd laste maja.

Kadri Ibrus
kadri.ibrus@epl.ee

Suurpere poisid ja tüdrukud on harjunud käima koos isaga oma kodu kõrvalt metsas jõulukuuske tuppa toomas. Tänavu metsa ei mindud. Ei teatud ju, kas jõulude ajal saab enam üldse kodus olla. Nende kodu oli Swedbank isa firma võlgade katteks sundmüüki suunanud.

20. detsember oli selle Anija valla Parila küla pere jaoks oluline päev, mil neile anti tänuväärne teine võimalus. Anija valla volikogu kogunes istungile. Selleks ajaks olid Eesti Päevalehe heatahtlikud lugejad pere toetuseks kogunud 18 400 eurot, et pakkuda seda vallale vahetuskaubaks: pere kodu enampakkumisel ostnud mees saab selle raha eest hoopis vallale kuulunud tühjalt seisva talumaja. Selleks ajaks oli kõigi asjaosaliste närvipingete viimase peale kruvitud, istung kestis tundi aega ja siis tuli otsus: vald andis tehingule oma õnnistuse! Hoolimata sellest, et varem oli vald püüdnud oma tühjalt seisvat maja müüa 10 000 eurot kallima hinnaga eest. Järgmisel päeval läksid lapsed ja isa metsa ilusat jõulukuuske valima.

Sõber tegi avalikuks

Lugu sai alguse nii, et allakirjutanud ajakirjanikule helistas oktoobri alguses pereisa Olavi Tallinnas elav vana sõber, kes tundis nende saatuse pärast muret. Pere kodu oli äsja enampakkumisel maha müüdnud. Armuaega oli antud üks kuu, mille jooksul pere pidi välja kolima. Pere ise oli veel täielikus šokis. Kui esimestel kordadel pereema ja -isa telefonil kätte saime, ei suutnud nad meiega eriti rääkidagi. Mure oli nii suur. Võtsime ühendust ka vallaga, kus ei oldud kuulnud ei pere laenukoormast ega sellest, et kaheksa lapse kodu on maha müüdnud. Asjast kuul-

nud, hakkasid sotsiaaltöötajad aktiivselt tegutsema.

End veidi kogunud, oli pere siiski valmis Eesti Päevalehega rääkima, et püüda ühiselt olukorrale lahendust leida. Kuhu kaheksa lapsega niimoodi äkitselt minna? Ei olnud veel mitte ühtegi ideed. Valla esimehe pakkumine oli, et vald saab anda kahetoalise korteri sotsiaalmajas, kuhu saaks minna nooremate lastega, ja vanemad saata elama õpilaskodudesse.

Siis võttis asi hoopis teise pöörde. Pärast ajalehes ilmunud esimest lugu hakkas ajakirjaniku telefon toimetuses lakkamatult tirisema. Üksteise järel olid teisel pool toru aktiivsed lugejad, kes küsisid, kuidas nad saaksid aidata. Kas perel ei ole kontot, kuhu annetada kasvõi natukene, et nad saaksid raske aja üle elada? Enamik helistajaid-kirjutajaid oli mures just laste käekäigu pärast. On ju küll kuulnud,

Üksteise järel olid teisel pool toru lugejad, küsides, kuidas nad saaksid aidata.

Röömsate laste silmist on näha, et nad on veetnud vahvad kodused jõulud.

kuidas lapsepõlves segi paisatud elu võib kaasa tuua kurvad tagajärjed. Siin oli tegemist lausa kaheksa noore tarka eluga.

Teiste abistajate seas oli endiste Liibanonis pantvangis viibinud ratturite seltskond. Jalgratturite tegu liigutas ka valla lastekaitsetöötajat Helle Söönurme, kelle sõnul innustas see omakorda paljusid inimesi ühises ürituses kaasa lööma.

Pere avas annetuste tarbeks eraldi konto, mille käsundusõigus läks valla sotsiaaltöötajatele. Kohe avamise päeval hak-

kas sinna raha voolama. Viis eurot, kümme eurot, 20 eurot on enamik annetusi. Ühelt eraisikult lausa tuhat eurot. Kokku tegi ülekande 168 eraisikut, peale nende Kehra kogudus ja erafirmad. Viie tuhande euroga otsustas perel aidata kodu tagasi soetada ka suurim kohalik ettevõtte Horizon Tselluloo- ja Paberi AS. See kõik kokku innustas omakorda valda oma õlga alla panema.

Maja vanima tütre nimel

Nüüd otsustatigi maja kirjutada hoopis pere vanima lapse, 19-aastase tüdruku nimele. Tema ja vanuselt teine tütar käivad juba Tallinnas kutsekoolis, kus nad saavad peale keskhariduse ka ametit õppida. Mõlemad tüdrukud on huvitatud sisekujundusest. Pere vanuselt kolmas laps, samuti tütar, õpib kutsekoolis müüja ametit. Järgmised lapsed, 12-aastane poiss ja 11-aastane tüdruk käivad veel põhikoolis. Ning pesamunad, kolm poissi, kuue-, viie- ja pooleteiseaastane, elavad veel emaga kodus. Kui vanemate laste kutsekoolides kuuldi pere olukorrast, eraldasid ka koolid laste eritoetusi, et nad saaksid siiski õpinguid jätkata.

Üle sajaaastase annetuse tegi EEKBKL-i Kehra kogudus, kelle esindajad käisid jõulude eel ka pere lastele kingitusi viimas. „Oleme juba mitmeid aastaid suurperede lapsi aidanud, pakke teinud. Süda valutab nende pärast,” ütles koguduse nimel Hannes Pikkkel, kes ise on viie lapse isa. „Selliseks majanduse kukkumiseks ei olnud keegi valmis,” arutles ta selle üle, kuidas lastega pered nii suurtesse raskustesse on sattunud. Kui aastate eest hakkas nende kogudus juba loobuma Soome Hämeenlinna koguduse abi vastu võtmast, siis viimastel aastatel on toetusliinid olnud taas avatud: riided, hügieenitarbed, koolitarbed – kõik on äärmiselt vajalik. „Väga positiivne lahendus, aga leiame, et pank võiks ka natuke paindlikum olla,” märkis Pikkkel.

Tagasihoidlik pere ise ei ole kuigi jutukas. Kuid röömsate laste silmist on näha, et nad on veetnud väga vahvad kodused jõulud. Kuuse all võib veel näha paari kinkigi. Vanemad soovivad abistajatele öelda vaid üht: „Tänane!”

Jõulud oma kodus – tavainimesele nii enesestmõistetav asi, mis kaheksalapselisel Anija valla perel ometi käest libisema kippus. Kümnete heade inimeste abiga sai see siiski võimalikuks.

Fotod: Rauno Volmar

MAJAVAHETUS

Maja ostnud ja vahetanud mees: heateo üle on mul hea meel!

Suurpere talu enampakkumisel ostnud mees mõtles kohe, kui sai leheloo kaudu teada, kelle kodu see tegelikult oli, et koostöös vallaga peaks mingi mõistliku lahenduse leidma. Tõukoerte kasvatusega tegelev mees peab nüüd küll veel paberimajanduse taga natuke aega ootama, enne kui oma uude majja (pildil) sisse saab, kuid temagi tunneb head meelt lastele positiivse lahenduse üle.

„Kuulsin vallavolikogu otsu-

sest ja mulle sobib!” märkis ta. Hoone, mida Anija vald talle pakkus, on üks endise, nüüdseks lagunenud Paasiku mõisa abihooned, mis vajab veel omajagu köpitsemist. Teisalt on seal mehe sõnul mõnusalt ruumi tema koeretele. Hoone kõrval elavad naabrid

tunnistasid Eesti Päevalehele, et see maja on tühja ja kasutuna seisnud juba aastaid. Eelmisel aastal oli küll üks ostuhuviline tekkinud, kuid tema ei saanud siiski pangast nii palju laenu, kui Anija vald tookord maja eest küsis.

Soovid põhjalikke uudiseid ka homme lugeda?

Telli Eesti Päevaleht ja uudised jõuavad Sinuni nii paberlehenä kui digilehenä.

Tellimine: tel 680 4444, www.epl.ee/tellimine

Telli nüüd Eesti Päevaleht!

**Võida 3 x 1000 € väärtuses
kinkekaarte Kaubamajast!**

Kõik Eesti Päevalehe Kodupaketi ja
Äripaketi praegused tellijad saavad
samuti loosimisele registreeruda.

**Telli ja registreeru:
epl.ee/kodu**

Kodupakett sisaldab:

- Eesti Päevaleht E–R
- Uus laupäevaleht LP
- Eesti Päevaleht ja LP digilehena

Kiirusta! Järgmine loosimine juba 9. jaanuaril.

Lisainfo: klienditugi@lehed.ee või 680 4444

Eesti Päevaleht

CHÁVEZ ON TAANDUMAS

Kuubas vähktõbe raviv Venezuela president Hugo Chávez andis osa võimuvolitusi üle asepresidendile ja enda järeltulijale riigipea ametikohal Nicolás Madurole. **ERR**

USA VÕIB VAJADA ERAKORRALISI RAHANDUSVÕTTEID

Ühendriikide rahandusminister Tim Geithner teatas, et valitsusel võib peagi vaja minna erakorralisi meetmeid vältimaks maksejõuetuse tekkimist, kui riigivõlg jõuab kongressi lubatud ülem-

piirini, vahendas The Guardian. Geithner hoiatas kongressile saadetud kirjas, et neist meetmetest võib väheks jääda, kui fisikaaluriistiku probleemi kiiresti ei lahendata. **EPL**

VASTUSEIS NN ANTIMAGNITSKI SEADUSELE

Venemaa riigiduumast ja föderatsiooninõukogust kiirkorras läbi lastud nn antimagnitski seadust on tabanud ametiasutuste kriitika. Avalikuks said Venemaa justiitsministeeriumi etteheited,

et seadus on vastuolus Venemaa Föderatsiooni perekonakoodeksiga ja ka lapse õiguste konventsiooniga. Seadust on kritiseerinud teisedki Vene ametiasutused. **Delfi**

Suured hüpped, kõrged lennud, ebamugavalt kõva maandumine

2012. aasta oli lennukas, teie ees on fotokokkuvõtte maailma kõige kõigematest kõrgelt lendajatest ja valusalt kukkujatest nii otseses kui ka ülekantud tähenduses.

1- Vladimir Putinile jäi väheks 2012. aastal 140 miljoni Venekodaniku juhtiva presidendi ameti tagasisaamisest. Septembris astus Putin üles ka Siberi kurgede rännujuhina ehk korraldas deltaplaaniga sõulennu, mille eesmärk oli väidetavalt teaduslik – anda noortele lindudele kätte sügisel vajalik lõunamaale lendamise suund.

Kas Putini juhitud kured jõudsid korralikult sihtkohta, ei ole teada. Küll aga jäi Venemaa riigipea aasta lõpus kimpu tervisega ja esialgu spekulēriti, et põhjus võis peituda kurgedega lendamisest põhjustatud ülepingutuses. Kreml on kõik sellised oletused tagasi lükanud ja rääkinud, et Putin on kimpus vana sporditraumaga. Mõneks ajaks on lendamisel vist kriips peal.

Foto: Ria Novosti / Scanpix

2- Austerlane Felix Baumgartner sai 14. oktoobril maha omalaadse rekordiga, saades esimeseks inimeseks, kes ilma abivahenditeta ületas helikiiruse. Selleks tõusis ta USA-s New Mexicost spetsiaalse õhupalliga 39 kilomeetri kõrgusele, et sooritada sealt vabalangemisega hüpe tagasi maale. Pärast kontrollimist selgus, et ta langes kõige kiiremal hetkel 1342-kilomeetrise tunni kiirusega ning vabalangemine kestis 4 minutit ja 19 sekundit.

Foto: Reuters/Scanpix

3- Riigipeade säutsud tekitasid 2012. aastal arutelu siin- ja sealpool piiri. Kuid miski ei ületanud USA presidendiks tagasisaamise puhul Barack Obama Twitteri kontol postitatud lihtsat säutsu „Neli aastat veel!” ja juurde lisatud pilti embavast presidendipaarist. Seda postitust taassäutsuti ametlikel andmetel lõpuks üle 810 tuhande korra, mis tegi postitusest kõige enam jagatud säutsu selles sotsiaalmeedia vallas. Ja muidugi näitas nii säutsu edu kui ka valimisvõit, et Obama kampaania oli taas väga oskuslikult suutnud enda heaks rakendada erinevaid sotsiaalmeedia hüppelaudu, niisamuti kui esimest korda 2008. aastal presidendiks saades.

Foto: AFP/scanpix

4- Mõduva aasta kõige kõrgema kukkumise koos valusa maandumisega tegi kahtlemata läbi endine USA profirattur Lance Armstrong, kelle pikk ja avalik võitlus dopinguküttidega lõppes kibeda kaotusega. USA antidopingu agentuur (USADA) esitas juunis Armstrongile ametliku süüdistuse dopinguainete kasutamises ja võttis legendaarselt seitsmekordselt Tour de France'i võitjalt ära kõik alates 1998. aastast saadud tiitlid. Otsuse, et läbi aegade edukaima ratturi koht ajalooaantalides tuleb kustutada, kinnitas oktoobris omakorda rahvusvaheline rattaspordiliit (UCI).

Novembris postitas Armstrong kõige kiuste oma Twitteri kontol endast kodusel diivanil tehtud ülesvõtte, kus löödud rattasportlane on jäädvustatud kõigi oma seitsme – ametlikult küll juba ära võetud – Tour de France'i võitjasärgi taustal. „Tagasi Austinis, lihtsalt vedeledes,” kõlas lühike selgitus pildi juures.

Foto: Reuters/Scanpix

5- Olümpiamängude avatseremooniat 27. juulil kroonis seninägematu majesteetlik hüpe, kui „kuninganna” Londoni taevast langevarjuga sportipidu avama saabus. Otseülekande vaatajad nägid enne seda, kuidas kuulsaim Briti salaagent James Bond Tema Majesteedi Buckinghami paleest helikopterisse eskortis ja kuidas nad üle Londoni vaatamisväärsuste staadioni kohale lendasid. Edukas hüpe sooritatud, ilmus Elizabeth II juubeldava rahva ette. Londoni olümpia läks suurepäraselt korda, niisamuti kui Suurbritannias terve aasta kestnud kuninganna 60 aasta troonijuubeli pidustused.

Foto: Reuters/Scanpix

RAVIMIÄRIMEES LAIENDAS HAARET

Ravimiärimees Margus Linnamäele kuuluv AS-i UP Invest tütarettevõtte OÜ Semteh Holding allkirjastas 20. detsembril lepingu, et omandada Eesti üks suuremaid meditsiinitehnik

ka müüjaid AS Semetron. Tehingu peab heaks kiitma ka konkurentsiamet. Linnamäele kuulub Eesti ravimiturul domineeriv hulgimüüki ja apteegikette koondav AS Magnum. **EPL**

EURORAHAST PRIIKS

„Peame vabanema mentaalsest ja faktilisest sõltuvusest eurorahast ning tegema neid asju, mis pole üleeuroopaliselt tähtsad, oma eelarvest,” sõnas rahandusminister Jürgen Ligi eile. **EPL**

EE DOMINEERIB EDASI

Eesti Energiaga sõlmis vabaturu elektrilepingu peaaegu 90% kliente. Kuigi juriidiliselt ei ole riigifirma enam monopol, jääb ta sisuliselt endist viisi turul tugevalt domineerima. **Delfi**

Majandusaastal 2012 ilmus nii mõndagi nagu maa alt

Eesti Päevaleht pani ritta 2012. aasta silmatorkavamad Eesti majandussündmused Karu kullast Preatoni põrunud *comeback*'ini.

Karu on kulda rohkem kui Eesti Pangal

Armin Karu suurosalusega börsifirma Olympic Entertainment Group AS väljus kriisist sedavõrd hästi, et supleb rahas. Seisvale rahale leiti omapärane investeerimisviis: kuld. Veelgi enam, sügisel möödus kasiinofirma kullavarude suuruselt Eesti Pangast. Suurim kullavaru on Eestis valuuta- ja kullafirmal Tavid AS. Olenevalt perioodist võib ettevõtte olla pool tonni kulda ehk kaks korda eelnimetatutest rohkem.

Regio viib palveränduri Mekasse kohale

Samal ajal nii üllatav kui ka eeskujulik on juhiametist tagasi tõmbunud Teet Jagomäe asutatud geoinfosüsteemide ja kaardifirma Regio edu. Ettevõtte hakkas aastaid tagasi keerulisele, kaugele ja tundmatule islamimaailmale arendusi pakkuma, see päädis lõppeval aastal sümbolse tulemusena: Saudi Araabias pandi püsti mobiilne positioneerimislahendus, mis aitab palveränduritel jõuda Mekasse.

Baltika lõputu õudus pöördus eduks

Enneolematud 42 kuud ehk 14 kvartalit ehk 3,5 aastat kestis Eesti rõivatööstuse lipulaeva Baltika kahjumiperiood. Vaatamata aktsiahinna kukkumisele ja ohtrale kriitikale ei vahetatud sel perioodil välja juhtkonda eesotsas karismaatilise Meelis Milderiga. Vastupidi – ettevõttesse pumbati hoolimata süvenevast agooniast raha juurde. Risk õigustas end ootuste kiuste. Ettevõtte on olnud kaks kvartalit kasumis.

Buumiaja ülikallid maaostud maksavad kätte

Seda, et buumi ajal ostetud Tallinna kesklinna magusat krunti ei saa tänavu ka 70% allahindlusega maha müüda, ei näinud ette ka äärmuslikud pessimistid. Kuid just nii läks Viktor Levadale kuulunud ettevõtte ostetud Olümpia hotelli vastas asuvate kinnistutega, mis jäid ka teisel katsel müümata, kuigi nende hind oli langenud juba ligi 68% 45,6 miljoni eurosest soetushinnalt 14,75 miljoni euroni.

Skandaal: börsifirmat juhib kurjategija

Eesti ettevõtlikultuuri raputas skandaal, kui aktsiate esmaemissioonilt ligi miljard krooni kogunud ja buumi ajal sisuliselt kogu summa ära raisanud börsifirma Arco Vara nimetas ettevõtte juhiks kriminaalselt karistatud endise advokaadi Tarmo Silla. Isegi vaoshoitud finantsinspeksioon sattus marru ja nimetas juhtunu häbiks ning plaanib seadust muuta, et selline asi enam ei korduks.

Preatoni ebaõnnestunud tagasitulek

Ernesto Preatoni suuromanduses oleva ja 11 aastat tagasi Tallinna börsilt lahkunud Pro Kapitali tagasitulek börsile ebaõnnestus. Pro Kapital soovis koguda projektide rahastamiseks 76 miljonit eurot, kuid investorite vähesuse huvi tõttu aktsiate esmaemissioon tühistati. Paar kuud hiljem ühines Pro Kapital börsi lisanimekirjaga, kuid sedagi saatis skandaal, kui aktsiahind puhuti kunstlikult kõrgeks.

Riskiinvestor pöördus naftaväljadele

Nii Eestis, Lätis kui ka Poolas tööstusettevõtete omanikuks olnud buumiaja riskiinvestori Indrek Rahumaa äriimpeerium Alta Kapital varises kriisi ajal kuulsusetult kokku. Rahumaa on leidnud uue väljundi, ajades äri Venemaa naftaga. Rahumaa on osalus Stockholmis registreeritud ettevõttes Selena Oil & Gas, mis rajati 2010 ja 2011 toodeti naftat neljal väljal. Esialgu on see tootnud vaid kahjumit.

Eesti suurim erainvestor on rootslane

Tallinna börsi kriitikud heidavad ette, et turg on väike ja nii on keeruline sellelt teenida. Aastaga peaaegu märkamatu Eesti suurimaks erainvestoriks kerkinud rootslane Sven Lennart Alpstal tõestab vastupidist. Kuressaares asuva Luksusjaht AS-i omanik Alpstal suurendas sel aastal oma paigutusi Tallinna börsile kuni seitsme miljonini ja teenis kopsaka kasumi. Tema lemmikud on Tallink ja Nordecon.

Vana-aastaõhtul jäävad STV kliendid Kanal 2-ta

Telesõda

Telekomiajameeste puhkuse tõttu jätkuvad STV ja Kanal 2 läbirääkimised uuel aastal.

Andres Reimer
andres.reimer@epl.ee

„Kanal 2 programmi näitamise suhtes pole praegu mingisugust selgust, sest inimesed on talvepuhkusel ja läbirääkimisi ei peeta,” ütles kaablsidefirma STV juhatuse liige Erik Reinaru. „Väevalt enne uue aasta algust läbirääkimised alata saavad.”

Ligi 100 000 kliendiga STV lülitas Kanal 2 pildi enne jõulupühi kaablist välja, kui telekanal oli hakanud oma programmi edastamise eest tasu nõudma.

Tarbijakaitseameti hinnangul oleks STV pidanud Kanal 2 näitamise lõpetamisest klientidele teada andma vähemalt kuu aega varem ning alustas seetõttu firma kohta menetlust. Samuti on tarbijakaitse-

amet seisukohal, et kliendil on praegu õigus STV-ga sõlmitud tähtajaline lepingu sanktsioonideta lõpetada.

Samal ajal väljendasid konkureerivad kaablsideettevõtted Starman ja Elion STV klientide vastu kõigest leiget huvi, kinnitades, et nad ei tee Kanal 2-ta jäänud televaatajate ülevõtmiseks erilisi pingutusi. STV teatas esmalt, et ta ei huvitu Kanal 2 iga hinna eest näitamisest, sest põhi-osa firma kliente on venekeelsed, kes Eesti kanaleid ei vaata. Hiljem kinnitas Reinaru, et STV-le on oluline iga klient ja ka iga eestikeelne kanal, ning lubas, et pildi taastamise nimel tehakse pingutusi.

Samal ajal teatas TV3 tegevjuht Priit Leito, et Starmaniga hakkab arutelu rappa jooksmas. Starman andis seepeale teada, et probleeme pole.

Kanalite hinnasõda levi-firmadega algas pärast seda, kui riigikogu kiitis oktoobris heaks seadusemuudatuse, mis võimaldab kanalitel kaablioperaatoritelt raha nõuda. ●

Viimsi Vallavalitsus kuulutab välja konkursi
PÜÜNSI KOOLI (Kooli tee 33, Püünsi küla)

DIREKTORI ametikohale.

Kandidaatidele esitatavad nõuded:

- vastavus haridus- ja teadusministri 26.augusti 2002.a. määruses nr 65 "Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded" § 5¹ nõuetele;
- vastutustunne, korrektsus, täpsus;
- teadmised eelarvelise asutuse majandamise alustest;
- analüüsi- ja planeerimisoskus;
- koostöövõime ja väga hea suhtlemisoskus;
- arvuti kasutamise oskus;
- vähemalt ühe võõrkeele oskus (inglise keel).

Konkursil osalemiseks esitada järgmised dokumendid:

- kirjalik avaldus;
- elulookirjeldus, sh töö- või teenistuskäik;
- ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad;
- visioon ja tegevuskava Püünsi Kooli juhina;
- muud dokumendid, mida kandidaat peab oluliseks.

Dokumendid palume esitada **31. jaanuariks 2013.a.** Viimsi Vallavalitsusele aadressil Nelgi tee 1, 74001 Viimsi või digitaalkirjastatult meiliaadressil info@viimsivv.ee, märgusõna "Püünsi Kooli direktori konkurs".

Lisainformatsioon noorsoo- ja haridusameti juhatajalt
Kadi Bruus'ilt 6066862, kadi@viimsivv.ee

KINGI OMA VANEMATELE NOSTALGILISELT EMOTSIONAALNE
AASTALÖPP NING VIIA NAD KUULAMA NENDE
NOORUSAJA SUPERSTAARE JA IIDOLEID.

29.12.12

31.12.12

MARTINI

ESITLEB:

SMOKIE

LONDON-
BEAT

ROKKMUSIKA LEGEND **SMOKIE** 29.12 NING ÜHEKSAKÜMNENDATE
MEGATÄHT **LONDONBEAT** 31.12 KONTSERDID
777 - THE BANK CLUBIS.

Reisikaart

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2013. a.: 15.-21.04; 7.-13.07; 20.-26.07; 4.-10.08; 19.-25.08	2013. a.: aprill: al. 189 € juuli - august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi - Euroopa üks suurimaid termalvee basseineid komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre - eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 17.-23.03; 12.-18.05 12.-18.06; 29.06-5.07; 14.-20.07; 26.07-1.08; 11.-17.08	2013. a.: märts: al. 176 € mai: al. 186 € juuni - august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 16.-24.03; 16.-24.03*; 20.-28.04; 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09	2013. a.: al. 298 € august: al. 308 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia - eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € 16.-24.03.2013. - lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 6.-14.04 10.-18.07 28.09.-6.10	2013. a.: aprill: al. 309 € juuli: al. 325 € september: al. 309 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Trieste - eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
AASIA	Hiina: Avastusreis Hiina südamesse (iidsed pealinnad ja pühad mäed)	2013.a.: 15.03.-25.03.	1990 € (sisaldab kõike, v.a. taskuraha)	Transport: lennuk, buss, rong. Majutus: hotell **** (koos rikkaliku hommiku- ja lõunasöögiga). Et Hiinat ja hiinamaalasi lähemalt tundma õppida, tuleb sõita Pekingist kaugemale. Küllaste iidseid pealinnu Peking, Xian, Luoyang, pühasid mägesid Hua Shan ja Tai Shan ning nautime Draakonimaa Siiditee äärde jäävaid rikkusi, tarkusi, imesid. Esmaspäeval 10.12.2012 reise tasuta tutvustusõhtu.	SEEDER KONSULTATSOONID OÜ (Hea Energia Keskus) Tõnismäe 2-4010 Tallinn, tel. 6307475, mob: 5059080 info@seeder.ee www.seeder.ee
	Goa (India) Otselend	27.12.2012 10.01.2013 24.01.2013 7.02.2013 21.02.2013	Reisipakett al. 995 € (üks reisija kaheses toas)	Transport: otselend Tallinn - Goa. Majutus: hotellid 2* kuni 5*, võimalikud toitlustus valikud: ilma söökideta, hommikusöögiga, hommiku- ja õhtusöökidega, kõik hinnas. Info: Goa see on põnev kultuur, head söögid ja lõputu, ilusa, pehme liivaga rand. Sööki, jookide hinnatase Goas on soodsam kui Eestis. Kohapeal võimalus osta suure valikus eestikeelseid ekskursioone. Pakettreisi hinnas: lend, majutus, transfeerid, eestikeelse reisiesindaja teenused. Reise kestvus 15 päeva (14 ööd).	ESTLIVE TRAVEL OÜ tel. (25/7) 655 5800 Tallinn, Odra 16 tel. 655 4511 Narva, Tallinna mnt 19C tel. 357 9339 info@estlive.ee, www.estlive.ee

AASTA MUUSIK ON JÄRVI

ERR-i muusikatoimetajad valisid Eesti muusikaelu arendamise eest aasta muusikuks dirigent Paavo Järvi. Tiitel antakse üle 1. jaanuari uusaastakonserdil Estonia kontserdisaalis. **EPL**

AASTA FILMIKS VIIS NOMINENTI

Eesti filmiajakirjanike ühingu aasta filmi tiitlile kandideerivad tänavu Sulev Keeduse dokfilm „Varesaare venelased”, Kaspar Jancise ja Vladimir Lešiovi animatsioon „Villa Antropoff”, Marianna

Kaadi dokfilm „Tööpealkiri: ime-laps” ja kaks mängufilmi: Arun Tamme ja Andres Köpperi „Vasaku jala reede” ning Toomas Husari „Seenelkäik”. Aasta film kuulutatakse välja 8. jaanuaril. **EPL**

J.M.K.E. LÄHEB LAIALI

J.M.K.E. annab täna Tartus klubis Rock'n'Roll ja pühapäeval Tallinnas motoseltsi Iron Horsemen klubis kaks viimast kontseriti ja läheb laiali, sest Villu Tamme on lubanud bändile 2012.

aastal joone alla tõmmata. Ent praeguse plaani kohaselt tuleb J.M.K.E. järgmisel aastal uuesti kokku, et tähistada oma 27. sünnipäeva ja anda välja uute lugudega stuudioalbum. **EPL**

Muusika-aasta 2012: maailmalõpp jäi ära, ütleavad asjatundjad

Ülevaade

Mart Niineste
muusikatoimetaja

2012 oli sisukas, mitmekülgne ja paljuski lootustandev, jääb kõlama arvajate-toimetajate isiklikest tagasivaadetest.

Sten Valgus
rokijournalist ja -kriitik

●● Eesti poleks 2012. aastal rokkunud, kui ei oleks olnud tõsist kultuuritööd tegevaid väikseid kontserdikorraldajaid, pärast üritust pahatihti isikliku majandusliku katastroofiga silmitsi seisvaid inimesi, tänu kellele külastasid Eestimaad muu hulgas sellised oma skeene kultusnimed nagu Russian Circles, Leatherface, Karma to Burn ja Junius. Sibyl Vane'i ja Argo Valsi võimsad debüütplaadid aga näitasid ära, kellest räägib kohalik muusikapress Ewerti võttes aastal 2013, kui jutuks tuleb Eesti muusika maailmavallutus.

Tiia Teder
Klassikaraadio peatoimetaja

●● Tänavuse süvamuusika-aasta tippudest tahaks esile tõsta väikese Saksa plaadifirma ECM Records erilist rolli Eesti muusika maailma viimises – ilmus Arvo Pärdi muusikaga „Adam's Lament” ja ansambli Vox Clamantis rahvusvahelist tähelepanu pälvinud album „Filia Sion”. Eesti nüüdisklassika koolkonna rajaja Heino Elleri 125. sünniaastapäeva puhuks tõi Tõnu Kaljuste koos ERSO-ga ettekandele Elleri sümfooniad ja kirjastati teoste partituurid, mis on klassiku loomingut edasi-

Jazzkaare tõusujoon on üks meeldivamaid tähelepanekuid lõppevast aastast. Pildil väljamüüdud Nokia saalile esinenud pianist Chick Corea tänavuse Grammy-saagiga. Foto: AFP/Scanpix

se elu aluseks. Heliloomingust on esileküündivamad Helena Tulve teose „L'ombre derriere toi” ettekanne ja Jüri Reinvere ooper „Puhastus”. Õigupoolest on Reinvere karjäär Eesti muusikas enneolematult edukas, sest helilooja sai Põhja-maade muusikaareenil „unelmate tellimuse” ja komponeerib ooperit „Peer Gynt” Norra rahvusoperile. Rõõm on sellest, et Paavo Järvi toob Eesti muusikakalendrid koju Järvi Suvefestivalile, rahvusoperis Estonia lavastus suure publikumenuga „Faust”, rahvusmeeskooril on olnud eredad kontserdid ja ERSO kontserdidel on saalid täis.

Priit Pruul
sõltumatu džässikriitik

●● Tänavune džässiaasta poleks täiuslik, kui Eesti džässielu emalaev Jazzkaar olekski jäänud pödemä seda kummalist palavikku, mille tõttu tundus juba ühel hetkel, et üks Eesti vanimaid festivale on minetanud oma sära. Kuid sel aastal tõusis Jazzkaar kindlasti tuhande – veel on selgusetu, kas fooniksi või mõne

tagasihoidlikuma linnu kombel –, kõhis kurgu tahmast puhtaks ja lendles edasi. Sellest annavad tänaseks päevaks retrospektiivina aimu kümned head ja veel paremad kontserdid, mis kahtlemata kinnitavad üht – Jazzkaar on elujõus, nagu ka Eesti džässielu tervikuna.

Džäss ei ole enam ammu ilma mingi tabusõna – erinevalt paljudest teistest palju vähem pretensioonikatest žanritest läheb džässil peaaegu alati hästi ja seda mitte ainult publikule suunatud toimetamiste najal: Eesti džäss ei pea häbenema ka oma muusikuid. Noori ja lootustandvaid muusikuid kerkib esile igal aastal, sealhulgas selliseid, kes suudavad ennast tõestada ka väljaspool riigipiire. Ehk peaksid inimesed pöörama rohkem tähelepanu ka sellele, mis toimub Eesti džässielus väljaspool Jazzkaare ringi ja väljaspool Tallinna.

Marje Lohuaru
kulka muusika sihtkapitali nõukogu esimees

●● Eesti kultuurkapitali heli-

kunsti sihtkapitalil on väga hea ülevaade kogu Eesti muusikaelus toimuvast. Kultuurkapital on väga hästi toimiv süsteem, mis ühelt poolt kindlustab traditsiooniliste väärtuste edasikandmist, aga teisalt saab väga hästi olla ka uute arengusuundade algataja.

Eesti muusikute potentsiaal osaleda kogu maailma muusikaelus vajab suuremat toetust. Toetuste jaotamise põhialused on eelkõige loovisikute toetamine suuremas matus, muusikahariduse esiletõstmine ja innovatiivsema algatusena muusikaekspordile suunatud loovisiku ja määndžeri stipendium. Eelkõige vajab arendamist Eesti professionaalsete määndžeri ja agentuuride süsteem, samuti rahvusvahelised võrgustikud jmt.

Kuna olen ka Eesti kultuurkapitali nõukogu liige, siis rõhutan, et eelmisel aastal kultuurkapitali poolt tehtud Eesti Rahva Muuseumi täieliku ning Eesti muusika- ja teatriakadeemia saalikompleksi ehituse osalise rahastamise otsus on väga olulise tähendusega.

Mitte ainult Eesti muusikaharidus, vaid ka kogu muusikaelus vajab selles matus ja nõutavate akustiliste omadustega kontserdipaika. ●

Ewert & The Two Dragons Rabarockil

Foto: Kaur Ilves

Ewert & The Two Dragons – bändi aasta arvudes

Statistika

Kontserdid läänes, leping Warneriga, järjest suurem publikumenu – bändil on, mida mäletada.

Kaarel Kressa
kaarel.kressa@epl.ee

110
kontserdi on Ewert & The Two Dragons tänavu andnud.

88
nädalat on bändi teine plaat „Good Man Down” praegu püsitud R2 Eesti müügi-edetabelis.

32
nädalal 50-st on plaat tänavu hoidnud selle tabeli esikohta, viimati asuti 9. positsioonil.

Üle **10 000**
eksemplari on plaati tänaseks müüdüd.

5
kujukest võitis bänd tänavu veebruaris Eesti muusikaauhindade jagamisel.

3

olulist lepingut sõlmis Ewert & The Two Dragons tänavu mainekate muusikafirmadega. Warner Bros annab välja bändi järgmise plaadi, BMG Rights Management levitab nende muusikat tele- ja filmimaailmas ja Pitch & Smith tegeleb kontserdiaegade kinnipanemisega.

2
kontserdi jõuab ansambel tänavu veel anda, mõlemad toimuvad Eestis.

1100 × 2
piletit tänasele ja homsele Rock Café kontserdile on välja müüdüd.

5
kontserdi Prantsusmaal on praegu bändi jaanuarikuises tuurigrasifikus.

17
välisriiki on tänavu draakoneid võõrustanud: Soome, Rootsi, Läti, USA, Kanada, Prantsusmaa, Holland, Belgia, Saksamaa, Ungari, Šveits, Ühendkuningriik, Austria, Sloveenia, Tšehhi, Island ja Itaalia.

SEBASTIAN VETTEL VALITI EUROOPA AASTA SPORTLASEKS

Kuu aega tagasi kolmandat korda F1-maailmameistriks kroonitud Sebastian Vettel sai ka Euroopa aasta sportlase tiitli. Parimat sportlast valisid 25 Euroopa riigi ajakirjanikud. Vettel kogus

137 häält, talle järgnesid Tour de France'i võitja Bradley Wiggins 130 ning Londoni olümpiavõitja 5000 ja 10 000 meetri jooksus Mo Farah (mõlemad Suurbritannia) 126 häälega. **Delfi**

EUROOPA PARIMAD KORVPALLURID MÄNGIVAD NBA-S

Fibaeurope.com kuulutas välja kümme pallurit, kes kandideerivad Euroopa parima tiitli. Neist vaid üks on Euroliiga mängija – kreeklane Vassilis Spanoulis, kes mängib kodumaal Pireuse Olympiakoses. Ülejäänud nominendid esindavad NBA-klubisid: Goran Dragić, Marcin Gortat, Nikola Peković, Andrei Kirilenko, Ömer Aşık, Danilo Gallinari, Pau Gasol, Marc Gasol ja Tony Parker. **Delfi**

LÄTI AASTA SPORTLASED

Läti aasta parimateks valiti Londonis teist korda olümpiavõitjaks tulnud BMX-rattur Māris Štrombergs ja Londonis neljanda koha saanud kaugushüppaja Ineta Radēviča. **Delfi**

Spordiaasta tähed 2012

-1- Eile autasustati Tallinnas Nokia kontserdimajas spordiaasta parimaid. Esireas istuvad parim naissportlane Triin Aljand (vasakult esimene), parim meessportlane Heiki Nabi (keskel) ja parim treener Henn Põlluste (paremalt kolmas). **-2-** Tiitliga käib kaasas Kristjani kuju. **-3-** Kui Triin Aljand (paremal) valiti tänava parimaks, siis tema samuti edukalt ujunud vend Martti (vasakul) pidi leppima kolmanda kohaga. Fotod: Ilmar Saabas

2012. AASTA PARIMAD

Kohale ja nimele järgnevad spordiajakirjanike, rahva ja alaliitude antud koht ning punktid kokku. Punkte sai meeste, naiste ja noore arvestuses esikoha eest viis, teise koha eest neli jne, treenerite ja võistkondade puhul vastavalt kolm, kaks ja üks. Parimat noorsportlast valisid üksnes ajakirjanikud ja alaliidud, alaliitu aga vaid alaliidud.

MEHED

1. Heiki Nabi	1	1	1	15
2. Gerd Kanter	2	2	2	12
3. Martti Aljand	3	3	4	8
4. Nikolai Novosjolov	4	4	3	7
5. Kristjan Kangur	5	7	7	1

NAISED

1. Triin Aljand	2	1	1	14
2. Kaia Kanepi	1	2	2	13
3. Grete Treier	3	3	4	8
4. Kaisa Pajusalu	4	5	3	6
5. Anna Iljuštšenko	8	4	7	2

VÕISTKONNAD

1. Sõudmise meeste paaris-aeruline neljapaat	1	1	1	9
2. Korvpallimeeskond	2	3	4	3
3. Epeenaiskond	3	4	2	3

TREENERID

1. Henn Põlluste	1	1	1	9
2. Vesteinn Hafsteinnsson	2	2	2	6
3. Matti Killing	3	4	3	2

NOORSPORTLASED

1. Anett Kontaveit	1	1	10
2. Grete Gaim	3	2	7
3. Rasmus Mägi	2	5	5
4. Katrina Lehis	4	4	4
5. Epp Mäe	6	3	3

3 EDUKAMAT SPORDIALALIITU

1. Eesti kergejõustikuliit
2. Eesti maadlusliit
3. Eesti sõudeliit

Nabi tõstis maadluse uuesti ausse

Parim mees

Olümpia hõbemedali võit on iseenesest nii suur saavutus, et ei nõuagi pikemat põhjendust. Kuid see, et Heiki Nabi valisid aasta parimaks sportlaseks üksmeelselt nii spordiajalaliidud, spordiajakirjanikud kui ka rahvas, näitab, et võimsa spordisaavutuse kõrval hinnatakse ka medali emotsionaalset väärtust. Nabi ei võitnud mitte üksnes vastaseid matil – ta tõi kümned tuhande silmapaarid teleri ette vaatama vana väarikat Kristjan Palusalu olümpiaala, mis vahepealsetel aastakümnetel oli eestlaste jaoks tagaplaanile vajunud.

Kuid ärgem unustagem ülevate tunnete kõrval ka saavutuse sportlikku väärtust. Kuus aastat tagasi maailmameistriks tulnud Nabi on suutnud ennast vigastuste, kaaluvahetuste ja muude raskuste kiuste tippu viia. Sellel hõbedal oli kulla maiku, see oli tõeline saavutus, tõeline võit. ●

Triin Aljand trotsis vapralt ebaõnne

Parim naine

Ei saa salata, et Triin Aljandile oli lõppev spordiaasta heitlik. Kuid ebaõnn olümpial ja haigestumine enne lühiraja MM-i ei vähenda sugugi muid saavutusi. On olnud paljude tiitlivõistlustega raske aasta ja esimest korda on Eesti lipu all võistlev sportlane võitnud pika aja Euroopa meistrivõistlustel medali – hõbeda. Peale selle lühiraja EM-ilt saadud hõbe.

Medalite ja tiitlite kõrval pole vähetähtis, et tänu Aljandile on väikesel Eesti ujumise kindlalt maailma spordikaardil. Kui vaatame kasvõi äsja lühiraja MM-i 50 meetri liblikujumise finaali, siis ujus eestlanna seal kõrvuti kahe hiinlanna, kahe ameeriklanna, kanadalanna, poolatari ja taanlannaga. Peale Taani on kõik suurriigid ja Aljand suutis ka haigena nende sportlastega vääriliselt võistelda. Oma sprindidistantsidel on kindlasti tegemist maailmatasemel ujujaga. ●

Henn Põlluste ei vandunud raskustele alla

Parim treener

Pärast Heiki Nabi Londoni hõbemedalivõitu antud intervjuus tunnistas treener Henn Põlluste, et on medalimõtete-ga elanud juba viimased kuus aastat ja hooalust juhendades on ikka see siht silme ees olnud. Põlluste ei vandunud raskustele ja masuaja rahapuudusele alla ega kibestunud rahva ja meedia vähesest tähelepanust. Selle asemel on ta teinud tööd ja nende aastatega on loodud korralik tugev tiim, kuhu on osatud kutsuda õigeid abimehi ja häid spetsialiste ning kus on koostatud treeningu- ja toitumiskavad. Süsteem töötab kellavärgina ja seda tõendab ka Nabi tänavane hõbemedal.

Põlluste on tunnistanud, et teda motiveerib seda tööd tegema soov hoida Eesti maadlust elus ja au sees. Tema kümne aasta pikkuse töö võtmesõnad on pühendumus ja järjekindlus, peale selle veel isaliku soe suhtumine oma sportlastesse. ●

Neljas koht – saavutus või nurjumine?

Parim võistkond

Eesti sõudmisel oli tegelikult hea aasta. Neljapaat võitis Euroopa meistrivõistlustel kuldmedali ja olümpiamängudel neljanda koha. Ometi soovisid nii kiibitised, ametnikud kui ka, mis seal salata, Tõnu Endrekson, Kaspar Taimsoo, Andrei Jämsä ja Allar Raja ise enne Londoni mängu õhuloses ehitades olümpiamedalit. Sellest jäi napilt puudu ja pettumus oli tol hetkel suur, sest eks ole neljas koht ju Eesti folklooris teatavasti jama. Nüüd, aasta lõpus peame tunnustama, et kaine pilguga vaadates on ka esimesena olümpiapjedaalilt kõrvale jäämine päris kõva saavutus. Nii kõva, et mehed tõusid eile Nokia kontserdimaja lavale kui aasta parim võistkond. Uus aasta seab uued küsimused: kuidas ja kellega jätkatakse? Mis on kõige sirgem tee uute medalivõitudeni? Ja kas me neljapaati sellise koosseisus üldse veel kunagi näeme? ●

Kontaveit astub naiste seltskonda

Parim noor

Anett Kontaveit astus tänava karjääril pika sammu edasi. Ta jõudis noorte seas Wimbledonis ja French Openil poolfinaali ning US Openil finaali. Ta tõusis maailma 400 parima naise sekka. Ta nuusutas WTA turniiride õhku. Jõulu- laupäeval 17. sünnipäeva tähistanud Kontaveiti ootab peagi Australian Open, mis on eeloleval aastal tema suuremaid eesmärke. „Austraalia on sellepärast nii tähtis, et ma ei tea, kas järgmisel aastal enam kõiki noorturniire mängin. Võib-olla osalen rohkem naisteturniiridel, sest mida varem neil mängima hakata, seda parem. Need nõuavad harjumist ja on ikkagi natukene teistsugused ning mida varem alustan, seda kiiremini hakkama saan,” selgitas tenniseineu, kes treenib uuel aastal ilmselt uue treeneri käe all. Mõne nädala eest teatas ta, et tema ja Märten Tamla igapäevane koostöö on lõppenud. ●

Täna Delfi Spordis: kui sügavas kriisis on Kalevi Cramo korvpallimeeskond?

PLJUŠŠENKOLT REKORD

Jevgeni Pljuštšenko tuli olümpialinnas Sotšis peetud võistlustel kümnendat korda Venemaa meistriks, võites mees- te üksiksõidu uue isikliku tippmargi 265,94 punktiga. **Delfi**

KOWALCZYK VEERPALU TÖTTU NORRALASTE KRIITIKA ALL

Norra telekanal TV2 süüdistas Justina Kowalczykut, et ta on toonud oma eeskujuks Andrus Veerpalu ja Lance Armstrongi, kes mõlemad on pidanud dopingusüüdistuse tõttu karjäärile punkti

panema. „Ta toob eeskujuks kaks dopingupatust ja on samal ajal kõik need aastad Marit Björgenit süüdistanud. Ta peaks ettevaatlikum olema,” märkis TV2 spordireporter Johan Kaggestad. **Delfi**

JAUHOJÄRVI EI VÕISTLE

Soome viimaste aastate üks paremaid meessuusatajaid Sami Jauhojärvi jätab laupäevast 6. jaanuarini kestva Tour de Ski võistlused vahele, kuna jõulude ajal suri tema isa. **Delfi**

BOANAS JÄÄB EESTIGA

Eesti jalgpalliliit ja Inglismaale tööle suundunud Keith Boanas leppisid kokku, et Boanas jääb ka Eesti naiste koondise peatreeneriks kehtiva lepingu lõpuni ehk 31. detsembrini 2014. **Delfi**

Eesti pisike koondis loodab Tour de Skilt tuua punktikohti

Suusatamine**Koondise peatreeneri****Mati Alaveri kinnitustel****ei saa selle väiksusest****suuri järeltõusu teha.****Gunnar Leheste**

sport@ep.lee

Eesti murdmaasuusakoondis startis eile Tour de Ski poole teele viimaste aastate väikseimas koosseisus: meestest Aivar Rehema, Karel Tammjärv ja Algo Kärp ning naistest Tatjana Mannima.

Peatreener Mati Alaveri kinnitustel pole koondise väiksuse mingi näitaja. „Selle kohta ei saa väga põhjanevaid järeldusi teha. Me oleme sel aastal latti enda jaoks kõrgemale tõstnud. Et näiteks, kui Soome läheb välja kolme mehega ja Eesti samuti, siis ilmselt meie võtame ette palju laiemal ringel,” lausus ta.

Küsimusele, milline peaks olema parim koht, et koondis võiks koju naasta püstipäi, vastas Alaver: „Suusatajad on alati kõigilt võistlustel tagasi tulnud pea püsti. Sport on selline, et mõni võistlus läheb paremini, mõni mitte nii hästi. Sellepärast ei saa veel pead norgu lasta.”

Seis ei tohiks olla väga halb

Aivar Rehema sõnul tunneb ta end stardi eel paremini kui viimasel kahel aastal. Eelmisel aastal sai Rehema Tour de Skil 42. koha, aasta varem jättis ta Touri pooleli ja hooajal 2009/2010 saavutas 17. koha.

„Lähnen peale positiivsena ja kindlasti paremas seisus, kui olen läinud viimasele kahele Tour de Skile. Arvan, et seis ei tohiks olla väga halb,” rääkis Rehema lennujaamas, lisades, et peaesmärk on lõpetada mitmepäevasõit 30 hulgas.

Väike koondis tuleb Rehema sõnul pigem kasuks, sest

ühest võistluspaigast teise reisisimine ja asjade kokkupakkimine võtab vähem aega. „Tour de Ski on raske võistlus. Kui ei ole väga head vormi, siis lihtsalt minemise pärast ei ole mõtet sinna minna. Need mehed, kes on minemas, nad usuvad, et võivad sõita oma hooaja parima tulemuse. Sellega, et meil meeskond väike on, me küll midagi ei kaota,” märkis ta.

Ka Karel Tammjärv loodab tuuri kokkuvõttes jõuda 30 parema sekka: „Tahaksin MK-punktidega tagasi tulla.” Ent hetkevormi kohta ei osanud ta midagi öelda. „Treeningu põhjal ei saa öelda, kas minus on purakas sees või mitte, sest treeningul seda purakat välja ei lasta. Aga loodan, et verivorsti ja kapsa pealt hapendas veel paremaks,” sõnas ta.

Tänavune Tour de Ski algab 29. detsembril Oberhofist ja lõpeb 6. jaanuaril Val di Fiemmes. ●

Mati Alaveri sõnul võistlevad Eesti esinumbri staatuse nimel Aivar Rehema ja Karel Tammjärv (pildil). Foto: Vallo Kruuser

Kalev/Cramo peatreeneri küsimus kerkib üles jaanuaris

Korvpall

Novembri lõpus kaotas Kalev/Cramo koduses meistriliigas Rakvere Tarvale ja see jäi Aivar Kuusmaale peatreenerina viimaseks mänguks. Reedel tegi Tarvas valitseva Eesti meistri selja uuesti prügiseks, kuid Kuusmaa järel meeskonda juhendama asunud Alar Varraku ametiaeg veel läbi ei saa.

Kalev/Cramo määndžeri Kaarel Sibula sõnul toimub meeskonnas uus arutelu juhendajaid ja mängijaid puudutavates küsimustes jaanuari keskel, kui klubi juhtkond puhkusele naaseb.

Vahepeal ootab Kalev/Cramot trebrikond mängu. Juba homme loodetakse võidulainele naasta Raplas, pühapäeval ootab TTÜ. Kõige olulisem on aga 7. jaanuar, kui VTB Ühisliigas võõrustatakse Zgorzeleci PGE Turówit, keda oktoobri alguses võõrsil ühe punktiga võideti (meeskonna seni ainus võit Ühisliigas). ● **Pärt Talimaa**

Reisigrupis on veel veidi vabu kohti!

MAAKODUGA AMAZONASELE JA ANDIDESSE!

Eriprogrammina just Maakodu jaoks
kokku pandud lugejareisi loosimisel osalevad kõik,
kellel on 8. jaanuariks sõlmitud kas otsekorraldusleping
või vormistatud Maakodu aastatellimus.

Telli Maakodu ja avasta müstiline Peruu!

Peruus ootavad Sind hiigeljõgi Amazonas, troopilise vihmametsa asukad Pacaya Samira rahvusparkis, Iquitose linn ning Beleni balsaparvedel turg, ReNuPeRu etnobotanikaaed, Lima modernsed pargid, 327 liigiga orhideeae, inkade pealinn Cusco, terrassipõllud, laamad, alpaka ja puimets Andides, müstiline Machu Picchu ja pilliroosaartega Titicaca järv.

Lugejareis toimub 25. aprillist 8. maini 2013 koostöös reisifirmaga Estonian Holidays. Giidiks tuleb Taivo Koppel, Peruu taimedega aitab tutvuda meie taimetark.

Reisiteave ja broneerimine: tööpäeviti toimetuse telefonil 661 3370 või e-postil meeli.myyripeal@maakodu.ee. Lugejareisi võitja nime avaldame veebruaris.

Tellides soodsam!

Maakodu aastatellimus maksab 25,20 € ja otsekorraldus 2,20 € kuus. Tellides on Sinu hinnavõit kuni 9,60 € (hinnavõit Maakodu aastatellijale võrreldes 12 üksiknumbri hinnaga poes)!

Telli Maakodu koos Maalehega!

Tellides paketi „Maaleht + Maakodu” aastaks hinnaga 70,20 € või otsekorraldusega 6 € kuus, osaled ka Maalehe sügiskampaanias.

Tellimine ja täpsem info: telefonil 680 4444 või www.maakodu.ee/peruu

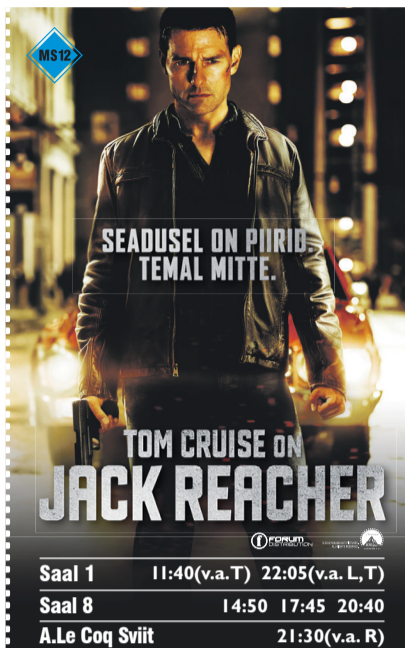
Parim kingitus on Maalehe või Maakodu tellimus!

Tellimuse saad üle anda kauni kinkekaardina. Tellimiseks helista 680 4444, kirjuta klienditugi@lehed.ee või täida tellimiskupong aadressil www.maaleht.ee/kingitus.

Eesti esimene aia-, suvila- ja majaomanike ajakiri

MAAKODU

SEADUSEL ON PIIRID TEMAL MITTE.

TOM CRUISE ON JACK REACHER

Saal 1 11:40 (v.a. T) 22:05 (v.a. L, T)
Saal 8 14:50 17:45 20:40
A. Le Coq Sviit 21:30 (v.a. R)

ÕNNELIKUD

UUSAASTAKOMÖÖDIA JÕULUPÜHIVÕIPEL

LÄKSIME TEGUDELE. JÕUDSIME PEOLE.

Saal 2 14:45 (v.a. T) 19:55 (v.a. P) 22:15 (P - 20:35)
Saal 7 16:50 (v.a. T, N) 21:55

PII ELU 3D

OSCARI VOTJAASIT LAVASTAJA JA ANGLI LUGU FILM

Saal 2 11:50 (v.a. T) 17:05 (v.a. P)
Saal 3 19:35 (L, P, T, N)
Saal 5 21:10
A. Le Coq Sviit 14:20 (L-P, T)

HEAD VANA AASTA LÕPPU JA ILUSAT UUT FILMIAASTAT 2013!

JUST NAGU FILMS

KALAPOEG NEMO 3D

ESMAKORDSELT EESTI KEELES JA 3D-EKRAANIDEL!

Saal 5 3D eesti keeles! 11:30 (v.a. T)
Saal 5 3D vene k. 16:20 (v.a. T, N)
Saal 5 2D eesti keeles! 18:45
Saal 5 2D vene keeles! 13:55
Saal 7 3D eesti keeles! 14:25
Saal 7 2D vene keeles! 12:00 (v.a. T)

HÜLJATUD EELLINASTUSED!

Saal 1 18:10 (L, T)
Saal 2 17:15 (ainult P)

KÄÄBIK

Saal 1 14:35 18:30 (v.a. L, T)
HFR 3D 21:30 (L, T)
Saal 10 2D 14:00 17:30 21:05
A. Le Coq Sviit 3D 18:00 (v.a. R)

VIIS LEGENDI

Saal 3 2D vene keeles! 13:00
Saal 3 3D eesti keeles! 15:15 (v.a. T)
Saal 3 2D eesti keeles! 19:15 (R, E, K)

NIKO JA LENDAVAD PÕHJAPÕDRAD

Saal 3 3D eesti keeles! 11:20 (v.a. T)
Saal 3 3D vene keeles! 17:35
Saal 4 eesti keeles! 13:35 17:00
Saal 4 vene k. 11:55 (v.a. T) 15:20

ÖNNETERAAPIA

Saal 3 22:20 (R, E, K - 21:25)

DEEMONID Saal 4 21:15 (v.a. N) **K14**

JOOMAHULLU PÄEVARAAMAT **K14**
Saal 4 EELLINASTUS! 21:15 (ainult N)

ARGO Saal 4 18:40 **K12**

LUMEKUNINGANNA EELLINASTUS! **PERE**
Saal 5 3D vene keeles! 16:20 (T, N)
Saal 7 3D eesti keeles! 16:50 (T, N)

SUHETE MÄNGUVALJAK **MS12**
Saal 6 17:10

ILMVÕIMATU **MS12**
Saal 6 12:10 (v.a. T) 21:50 (v.a. N)
Saal 7 19:10

ABIELU KAHEKS PÄEVAKS **MS12**
Saal 6 14:55 19:30

HIRMU LAHT EELLINASTUS! **K14**
Saal 6 21:50 (ainult N)

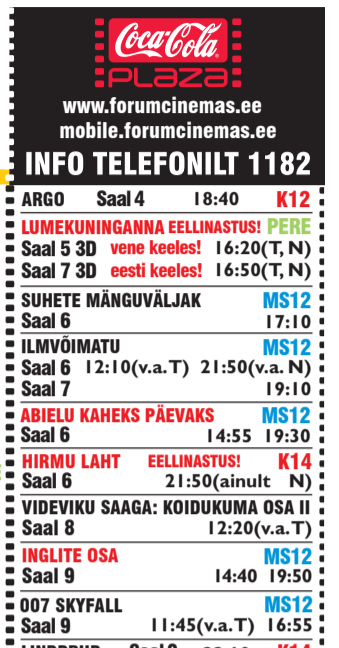
VIDEVIKU SAAGA: KOIDUKUMA OSA II **K14**
Saal 8 12:20 (v.a. T)

INGLITE OSA **MS12**
Saal 9 14:40 19:50

007 SKYFALL **MS12**
Saal 9 11:45 (v.a. T) 16:55

LINDPRIID Saal 9 22:10 **K14**

360 Saal 10 11:35 (v.a. T) **MS12**

www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

*A. Le Coq Sviiti seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A. Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Niko 3D/2D
ja lendavad põhjapõdrad

INGLITE OSA

ALATES 27.12.2012

14:10 | 19:00 | 21:00

360

16:30 | 20:30

28.12	Niko ja lendavad põhjapõdrad - 2D versioon, eesti keeles	10:30 17:00
	Võluhõbe 2: Jaht jõuluarvele - 2D versioon, eesti keeles	10:40
	Niko ja lendavad põhjapõdrad - 2D versioon, vene keeles	12:20 14:50
	Kui jõulumees alla sajab - eesti keeles	12:30

Inglite osa	14:10 19:00 21:00
360	16:30 20:30
Eksitus	18:40

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO SÕPRUS

EUROPA CINEMAS
MEDIA PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PÄRIS KINO - AASTAST 1955

INGLITE OSA

ALATES 27.12.2012

18:15

28.12	Inglite osa	18:15
	Holy Motors	20:30

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

EESTI AJALEHTEDE LIIT

E A L L

AARE TIISVÄLI

(sünd 1938),
töötanud Eesti Televisioonis
Eesti Ajalehete Liit

EESTI AJALEHTEDE LIIT

E A L L

REIN VAHER

(sünd 1943),
Sisekaitseakadeemia
kommunikatsiooniosakonna
spetsialist, töötanud
Õhtulehes
Eesti Ajalehete Liit

Eesti Kontsert

P 30. detsember kell 14 ja kell 16
Värvatorn
Aastalõpupidu koos Hortus Musicusega
Tantsu-, joogi- ja söögilaul
P 30. detsember kell 17 J
õhvi kontserdimaja
E 31. detsember kell 17
Estonia kontserdisaal
Hennessy aastalõpukontsert Bella Italia!
TALLINNA KAMMERORKESTER
Dirigent Olari Elts
Monteverdi, Rossini, Respighi Mendelsohn Bartholdy. "Itaalia sümfonia"

Info tel Tallinnas 614 7760, Tartus 737 7537,
Pärnus 445 5800, Jõhvis 33 42 000, www.concert.ee

TALLINNA LINNATEATER

Ma armastasin sakslast
14., 17. jaanuaril 19.00

Meie, kangelased
19., 23. jaanuaril 19.00

Maailmale nähtamatud pisarad
21., 22. jaanuaril 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

SEADUSEL ON PIIRID. TEMAL MITTE.

TOM CRUISE ON JACK REACHER

ALATES 28. DETSEMBRIST

TIPOLIIN
KINNISVARALIIKID
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜUME - ÜÜRIME

TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrekne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!

VEO- ja KOLIMISTEENUS

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust.
Pakkuda võib lageraidest
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuude
müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsaõbräik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.ee

Müük

• Müügis palju kasutatud kontori-
mööblit. Defekte võib ka leiduda.
Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17
Kauplusaladu APUNEKSOU

Ost

• Reval Antiik ostab vanu maale,
münste, kuld- ja hõbeesemeid, märke,
mööblit, raamatuid, jms. Pakkuda võib
kõike, mis tundub olevat vana. Müüri-
vahe 2, 6440747, 511 8825

Laen

• Laen kinnisvara tagatisel.
AS A&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln.
6486083 www.aolaenuud.ee Tutvuge
tingimustega, konsulteerige asjatund-
jatega.

Teenused

• KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 9001727 24h, h 1,09€/min
www.ennustus.ee
• NÕUANDELIIN tel 900 5020.
Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi,
anname soovitusi. Vastame eraelu,
töö ja tervise küsimustele. Kõne
hind 0,97€/min.

Tervis

• Parapsühholoog Ž. Stepanjan aitab
alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaal-
lulisuse, radikuliidi ja stressi puhul.
Konsultatsioon. Tel 5858 8910.
• Kehatrimmi Olimpioidulisanditega:
www.olimp.ee

Südamlik kaastunne Heidile kalli
EMA
kaotuse puhul
Urve ja Jana

Südamlik kaastunne Eno Salumetsale perega
ISA ja VANAIISA
surma puhul
Indrek ja Ilo peredega

Avaldame kaastunnet õpetaja Viive Ilvesele isa
OSKAR KINKUST
surma puhul
Tallinna Paekaare Lasteaed

Mälestan head kolleegi Mustamäe Haiglas
ARTUR TALIHÄRMI
Sügav kaastunne lahkunu omastele
Teet Lainevee

Avaldame kaastunnet Mait Viljamäele vend
PEEP VILJAMÄE
ootamatu surma puhul
Mati ja Mehis peredega

Südamlik kaastunne Margusele ja Kristelile kalli
AVE KOLGA
surma puhul
Glen, Kristi, Ene, Marko ja Einar

Avaldame sügavat kaastunnet Merilin Metspalule perega
PISIPOJA
kaotuse puhul
Tabasalu Raamatukogu

Mälestame rühmavanemat
AGO PUUSAAGI
Avaldame kaastunnet omastele
TPI KO 78.a. lõpetajad

Avaldame kaastunnet Priit Kuldile abikaasa
KRISTA
surma puhul
Inforuut OÜ töötajad

Mälestame kauaaegset head töötajat
INGRID JURNAT
leinab Nõmme vanurite abistamise selts "Valgerist"

KÜ Retke tee 26 mälestab
HELVE PUUSTÜKI
ning avaldab kaastunnet lähedastele

Avaldame kaastunnet Sander Kopli
ISA
kaotuse puhul
Rahva Raamat kollektiiv

Avaldame siirast kaastunnet Dmitri Petersonile perega armsa
ISA
surma puhul
Päästeameti Põhja päästekeskus

Avaldame kaastunnet Tõnis Kompile
EMA
surma puhul
Kolleegid Politsei- ja Piirivalveametist

Sügav kaastunne Peeter Puusaagile
ISA
kaotuse puhul
Harmet OÜ kollektiiv

Lahkus meie kallist
INGRID JURNA
18.11.1931 - 20.12.2012
leinab õde perega

Kallis Elle-Mai Sügav kaastunne venna
HANS ERNESAKSA
kaotuse puhul
Sõbrad Sõle Gümnaasiumi päevilt

Siiras kaastunne Tullio Liblikule kalli
ISA
kaotuse puhul
Kolleegid Eesti Kaubandus-Tööstuskojast

DHL Estonia AS avaldab kaastunnet Eno Salumetsale
ISA
surma puhul

Südamlik kaastunne õp. Krista Jõgevale
ISA
surma puhul
Audentese Erakooli 4.a kl ja lapsevanemad

Avaldame sügavat kaastunnet Krister Merilale ja tema lähedastele kalli isa
REIN MERILA
kaotuse puhul
Töökaaslased AS-st Silmani Elekter

Lahkus meie kallist abikaasa, isa, vanaisa ja vana-vanaisa
JAAN TOODU
14.01.1933 – 23.12.2012
Ärasaatmine Tallinna Pärnamäe Krematooriumist 29.dets 2012 kl 11
Omaksed

Meie südamlik kaastunne Liidiale, Annale ja Andreile peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia
IVAN KRAVTSOVI
surma puhul
Mahta, Imre ja Malle peredega

Lahkus meie kallist emajä ja abikaasa
MARGIT TITOV
sünd. Lubjak
12.08.1947 - 20.12.2012
Ärasaatmine 29.dets kl 12 Pärnamäe Krematooriumi kabelis
Omaksed

Teated

• Tallinna kohtutäitur Marek Laanemets müüb avalikul enam- ja kordusenampakkumisel alljärgnevat kinnistud:

1. Pärnu Maakohtu kinnistusosakonna Järva jaoskonna registriosa nr 1268336 ja nr 1268236 kantud kinnistud, alghind 633 600 eurot (ühine müük TMS 151 lg 2). Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 18.01.2013 kl 10.00.

2. Harju Maakohtu kinnistusosakonna Tallinna jaoskonna registriosa nr 14734201 (1/2 kaasomandist) kantud korteriomandi, alghind 14 400 eurot. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 21.01.2013 kl 11.00.

3. Pärnu Maakohtu kinnistusosakonna Järva jaoskonna registriosa nr 1357236 kantud kinnistu, alghind 97 200 eurot. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 18.01.2013 kl 11.00.

4. Harju Maakohtu kinnistusosakonna Harju jaoskonna registriosa nr 8895202 (1597/4498 kaasomandist) kantud kinnistu, alghind 28500 EUR. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 18.01.2013 kl 12.00.

5. Harju Maakohtu kinnistusosakonna Harju jaoskonna registriosa nr 8895202 (1597/4498 kaasomandist) kantud kinnistu, alghind 28 500 eurot. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 18.01.2013 kl 13.00.

6. Pärnu Maakohtu kinnistusosakonna Hiiumaa jaoskonna registriosa nr 1138733 kantud kinnistu, alghind 15 000 eurot. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 21.01.2013 kl 10.00.

7. Tartu Maakohtu kinnistusosakonna Põlva jaoskonna registriosa nr 1583438 kantud kinnistu, alghind 3000 eurot. Enampakkumine toimub kohtutäiturite büroos aadressil: Tallinn, Narva mnt 7d, A korpus, V korrus 21.01.2013 kl 10.30.

Enampakkumise tagatisraha 10% vara alghinnast peab olema laekunud enne enampakkumise algust kohtutäitur Marek Laanemetsa ametialasele arvele nr 335143130007 Danske Pangas. (Kõikide kuulutuste täistekstid on avaldatud <http://www.ametlikudteadaanded.ee/>). Info tel 6129146, marek.laanemets@tatur.just.ee).

Mälestame klassiõde
TIIA TULJAKOVAT
Südamlik kaastunne omastele
Tallinna 46 Keskkooli I lend

Südamlik kaastunne Mari Puusaag-Tammele kalli
ISA
kaotuse puhul
Töökaaslased Finantsinspektsioonist

Mälestame klubi auliiget
HEINO REINJÄRV
Avaldame sügavat kaastunnet omastele
Eesti Vanamootorraklubi Unic-Moto

Need armsad, kellest äkki jäime ilma, on tegelikult alles - meie sees: nad on nii ligi, et ei torke silma nii nagu valgus tolmutubemes. (Leelo Tungal)

Avaldame sügavat kaastunnet õde Vallile, Tulliole ja Agole peredega kalli abikaasa ja isa
PRITS LIBLIK
kaotuse puhul
Ellen, Enn ja Malle peredega

Valge päeva on varjunud mure kivine sein. Tõde valus on uskuda raske kaotuse lein

Avaldame südamlikku kaastunnet Priit Kullale tütardega abikaasa
KRISTA
15.10.1965 - 25.12.2012
kaotuse puhul
Mälestab Sõle tn. Korteriühistu

Lahkus meie kallist emajä ja vanaema
ESTA VIILMAA
24.05.1927-21.12.2012
Leinab poeg perega
Ärasaatmine 29. dets kl 12.30 Pärnamäe Krematooriumis

Kustub elu, vaikib valu, mälestus ei iial kao

Lahkus meie kallist ema ja vanaema
URVE VÄLI
Ärasaatmine toimub Tallinna Jaani kirikus laupäeval, 29. dets 2012 kl 11.
Omaksed

Lahkus kallist abikaasa, ema ja vanaema
VIVA HEINVERE
22.09.1931 - 24.12.2012
Leinavad omaksed
Ärasaatmine 29.dets kl 13 Metsakalmistu kabelis

Lahkunud on meie armast isa, vanaisa, vend
ANTS ARO
28.01.1938 - 18.12.2012
Hüvastijätt Pärnamäe Krematooriumis 28.dets kl 14.30
Leinavad omaksed

Lahkus kallist abikaasa, ema ja vanaema
VIVA HEINVERE
22.09.1931 - 24.12.2012
Leinavad omaksed
Ärasaatmine 29.dets kl 13 Metsakalmistu kabelis

Maga vaikselt, puhka rahus - südamed on Sinuga... Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega.

Mälestame kallist venda ja onu
TOOMAS JÕESAAR
23.07.1945 - 21.12.2012
Ärasaatmine Pärnamäe Krematooriumist neljapäeval, 27. dets kl 11.30
Õed Viivi, Este, Mare lastega

Lahkus kallist abikaasa, ema ja vanaema
VIVA HEINVERE
22.09.1931 - 24.12.2012
Leinavad omaksed
Ärasaatmine 29.dets kl 13 Metsakalmistu kabelis

Lahkus meie kallist emajä ja abikaasa
MARGIT TITOV
sünd. Lubjak
12.08.1947 - 20.12.2012
Ärasaatmine 29.dets kl 12 Pärnamäe Krematooriumi kabelis
Omaksed

TELEVISIOON

ETV

07.30 Eesti lood: Naeratavad naised
07.55 Tagamõtsa: Edimane armastus*
08.25 Komöödiasarj Minu pere: Elu algab 50-selt (Inglise 2006)
08.55 Draamasari Holby City haigla
09.55 Draamasari Väike maja preerias
11.30 Jõuluks koju!: Karen ja Alar Allas
12.00 Tantsufilm Matthew Bourne'i maailm (Inglise 2011)*
12.50 Spordiaasta tähed 2012. Gala*
14.20 Andrea Bocelli kontsert Central Parkis (Saksa 2011)*
15.45 Animafilm Keegi veel (1996)
16.00 Draamasari Holby City haigla*
17.00 Üks tegu: Lumetegu (ETV 2009)
17.10 Õnne 13 (2005)
17.40 Draamasari Südamesi: Palun rõõmista mind (Inglise 2006)
18.30 Aktuaalne kaamera
18.45 Sääresad mulgid: Käsitöö ilu ja ettevõtlikkus
19.10 Köögikodanikud
19.40 ETV Huumori kuld (ETV 2009)
20.05 Perepeo külaliste laulud
20.30 Tagamõtsa: Pritsimiis
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport
21.30 Aastalõpu intervjuu peaministriga

22.15 Kaadris: Keske röömud
22.35 Mängufilm Keske röömud (Eesti 1986)
23.45 Draamasari Südamesi*
00.30 Klaver põõsas karaoke (2007)
01.25 ETV kuld: Rock, 1*
02.00 ERR-i uudised

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 409
06.45 Joonissari Garfield: Naaber Nathan. Koerte ajalugu
07.10 Joonissari Kasskoer: Kuldne tuletõrjehüdrant
07.35 Joonissari Pisipõnnide seiklused: Põnnitelevisioon 2
08.00 Reporter*
09.00 Roosa teemant*, 17
10.00 Keelatud vilil*, 30
11.00 Kodus ja võõrsil*, 5400
11.30 Kodutunne*
12.30 Teadmata kadunud: Reili Huik*
13.00 Sa ei ole üksik*
13.30 Mängufilm Evolutsioon* (Evolution, USA 2001)
15.30 Punased roosid, 410
16.30 Keelatud vilil, 31
17.30 Roosa teemant, 18
18.30 Kodus ja võõrsil, 5401
19.00 Reporter

20.00 Galileo
20.30 Aasta üllatused ja tipp hetked 2012
22.30 Mängufilm Piinakamber (The Hurt Locker, USA 2008)
01.00 Mängufilm Isolatsioon (Rendition, USA 2007)
03.00 Reporter*
03.50 Mängufilm Siid (Silk, Itaalia/Kanada/Prantsusmaa/Jaapan/UK 2007)
05.30 Kodutunne*

TV3

06.15 Multifilm Gormiti
06.40 Multifilm Winixid
07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Monsuno
07.55 Multifilm Miriam
08.00 Kaunis Lola, 81*
08.55 Kirgede torm, 1536*
09.55 Vaprad ja ilusad, 6376*
10.20 Erisaade: Timmer kalevipoegadel külas*
10.50 Top Shop
11.05 Öhtusöök viiele*
11.35 Põimitud hinged 1, 1: Alla ja Erich*
12.05 Grace'i päästmine 2, 12
13.00 Blondid veinimõisas 3, 4*
14.00 Jõuluväljus
15.00 Vaprad ja ilusad, 6377
15.25 Selline on elu!: Suvetüdruk
16.25 Kaunis Lola, 82
17.25 Kirgede torm, 1537
18.25 Põimitud hinged 1, 2: Vadim ja Elisa
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Öhtusöök viiele
20.00 Mina, mu naine ja naabrimees, 5
20.30 Blondid veinimõisas 3, 5
21.25 Castle 2, 21: Varaste varjupaik
22.25 KINO3: Mängufilm Armuguru (The Love Guru) USA 2009 romantiline komöödia
00.05 Mängufilm Vaimude kättemaks (Scrooged, USA 1988 komöödia)
02.03 TV3play.ee uudised
02.05 Mängufilm Kuninga nimel: vangikoopa vallutamise lugu (In The Name Of The King: Dungeon Siege, Saksamaa-Kanada-USA 2007 seiklusmärul)
04.10 Seitsmesed uudised
04.35 Öhtusöök viiele*
05.00 Multifilm Keegi veel*
05.15 Seitsmesed uudised
05.40 Kirgede torm, 1024

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV 2

07.30 Animasari Beni ja Holly väike kuningriik: Hambahaldjas* **07.40** Animasari Stella ja Sam: Reis Kuule* **07.50** Tule õue!* **08.20** Lastelavastus Onu Tik-Taki seiklused, 2/2
09.00 Kes on kangem **09.30** Kullapuupe
10.00 Tuvid* **10.50** Naisest viidud **12.20** Jõulutunne! laulud 2006 **12.50** Jäakar. Spioonikaamera jää!, 2/2* **13.40** Mahemaa, 4/4* **14.10** Köögikodanikud* **14.35** Navigaator Pirx **16.10** Suur jõgi, 2/2: Delta **17.00** Koolivaheag ETV2-ga: Muinasjutu muinasjutus **18.00** Animasari Muumioro lood: Talv Muumioro **18.20** Animasari Maša ja karu: Üks ja kaks ja kuus, sütti, näärpuu! **18.30** Animafilm Väike Mörr* **18.55** Animasari Beni ja Holly väike kuningriik: Tuuleveski **19.05** Animasari Stella ja Sam: Fredi sünnipäev **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Aktuaalne kaamera **19.45** Intervjuu president Toomas Hendrik Ilvesega* **20.30** Elu hetkedes (Life in Stills, Israeli 2011)* **21.30** Koera salaalu (The Secret Life of a Dog, Inglise 2010)* **22.20** Inimestest ja jumalatest (Prantsuse 2010)* **00.15** Jõulutunne! laulud 2011 (ETV 2011)
01.10 Eesti TOP 7* **02.02** ERR-i uudised

Kanal 11

06.35 Pilvede all* **07.25** Saint Tropez **08.30** Doktor Oz* **09.25** Doktor Oz **10.20** Ellen* **11.15** Superlaps ehk **12.10** Top Shop **12.25** Lihtne, kiire, maitsev!* **12.55** 10 aastat nooremaks USA* **13.25** Piinlikud kehad* **14.20** Südametukse, 49 **15.15** Südametukse, 50 **16.10** Superlaps ehk **17.05** Naistekliinik, 60 **18.00** Doktor Oz **19.00** Pilvede all **20.00** Ellen **21.00** Mängufilm Romantiline reede - Jersey tüdruk (Jersey Girl, USA 2004)
23.00 Kamenskaja **00.00** Reporter **00.50** Naistekliinik*, 60 **01.35** Pilvede all* **02.20** Saint Tropez* **03.15** Doktor Oz*: Uus hooaeg! Unetus ja vanad meigitooted **04.00** Doktor Oz*: 99 dieettoitu teie ostukorvis **05.00** Reporter* **05.50** Talisman, 47

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 2, 24 **10.00** Kutsuge Cobra 11 4, 48 **11.00** Laulupealinn 1, 9 **12.50** Kalamehejutud 3, 26 **13.20** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 2, 25 **14.00** Kälimehed 2, 4 **15.00** Kutsuge Cobra 11 4, 48 **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema 4, 19 **16.30** Nur-

jatud tüdrukud 1, 1 **17.30** Kutsuge Cobra 11 4, 49 **18.30** Simpsonid 22, 7 **19.00** Perepea 3, 39 **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema 4, 21 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 1, 12 **20.30** Simpsonid 22, 8 **21.00** KINOÕHTU: John Tucker peab surema **22.45** Paljalt naljakas **23.15** Vabaduse hind 1, 1 **00.10** Nurjatud tüdrukud 1, 1 **01.00** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna 2, 25 **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 12

06.30 Eesti kõige-kõige* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** Maailma kõige hämmastavamad videod* **09.20** Galileo jõulueri* **10.10** Rannavalve **11.00** Jututuba **13.50** Kopterriässad* **14.45** Walker - Texase korraldaja **15.35** Maailma kõige hämmastavamad videod **16.25** Merepatrull **17.15** Kopterriässad **18.10** Walker - Texase korraldaja **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed* **20.00** Galileo **20.30** Köögikubjas **21.00** Mängufilm Tõusva päikese maja **22.35** Mängufilm Kill Bill - Pruudi kättemaks, vol. 2 **00.50** Tuvikesed **01.15** Tuvikesed **01.40** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Teed suuri plaane, oled enesekindlas ja võitluslikus meeleolus. Ütled ka välja kõik, mida sülg sulle suhu toob... Ürita ikka ennem mõelda ja alles siis ütelda!

SÕNN Sinus on täna palju sisemist uhkust, mis võib välja paista kas ülbuse või kõrkusena. Ka hoiad end tagasi, soovides nii endast soliidsemat muljet jätta.

KAKSIKUD Käes on loovad hetked, mil näed sügavalt asjade sisse. Suhted grupis võivad aga kaasa tuua konflikte.

VÄHK Konkurents igal tasandil on suur, nõudes maksimaalset pingutamist. Kui jätab endast nõrga mulje, võidakse sind üritada rajalt maha võtta.

LÕVI Parim päev selleks, et endas uut tundlikkust arendada. Näiteks võib anda unenägu sulle võtme millegi mõistmiseks. Kellegi sõnad võivad aidata sul leida lahendust.

NETSI Tõised arengud kipuvad segama isiklikku elu ja ka vastupidi. Kuid sinu sisemuses on palju loovat energiat, mida saaksid kasutada probleemide lahendamiseks.

KAALUD Keegi võib üritada sinuga manipuleerida. Pead olema otsekohene – ära ole nõus vaid viisakusest. Erilist tähelepanu koostöölepingute sõlmimisel!

SKORPION Võid olla nii kõrgendatud meeleolus kui ka masenduses. Mõni inimene võib sind oma probleemidesse kaasa tõmmata, ilma et sa ise sellest arugi saaksid.

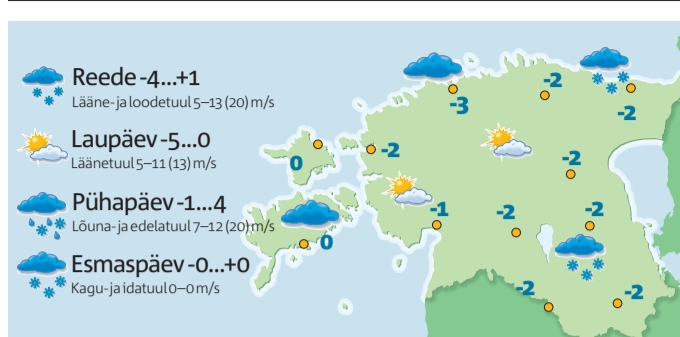
AMBUR Planeetide asend toob kaasa keerulisi või äärmuslikke suhteid inimestega. Ka tuleks olla ettevaatlik võimalike õnnetuste ja traumade suhtes.

KALJUKITS Päev võib kaasa tuua keerulisi pisiprobleeme, mis sul närvi mustaks ajavad. Teisel tasandil võid tunda end kas uimasena või vastupidi ülitundlikuna.

VEEVALAJA Võimalik on keeruliste ja segaste asjaolude ilmumine. Kindlasti on vaja olla hea psühholoog. Keegi võib ka kuskil intriige punuda.

KALAD Kui oled aktiivne ja liikuv eluviisiga, töötab õhtu põnevaks ja sündmusterohkeks kujuneda. Suhete tasandil segunevad nüüd füüsilised ja vaimsed energiad.

ILM

RISTSÕNA

KORTS	TEOS	KÕRGE KITSAS PUUNÕU VÄRDJAS	KALAPÜÜGILAEV 52.	LUMIONN LAUSA	ARMAS ...TV	RÜÜTITE KOONDIS ...VIOLETT	NULL USA PÕHJA-DAKOTA OSARIGI PEALINN	...SEPP (kõvakõpp) RAHARENT VENE MAAL
MÜRGIKUS								
RIBI KULUIS ROOTSI NÄITLEJA (1905-90)								
JÜRJKUU								
RE-DIEES								
ATILA ALAM								
RÄNDRAHVA LAAGER								
LEELISMETALL								
HAPNIK								
KÕRGEIM MAGI VENE MAAL LABORATOORIUM								
TÕSIOUSID ARVESTAV INIMENE 2 x TÄHT								
LEILUMASIN								
... VARA (kinnisvõrtafirma)								
... LIIVES (kirjanik)								
RÜNNAK								

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

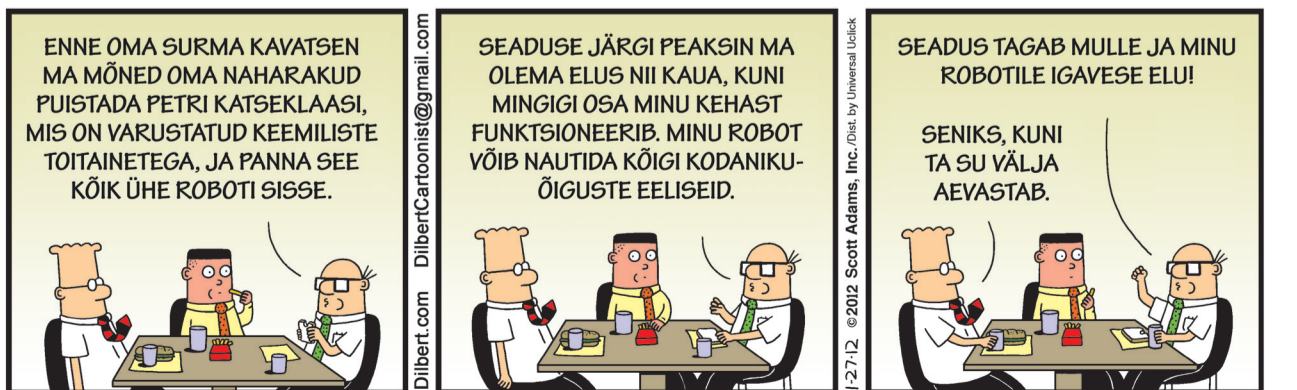
● Jõuluvanalt küsitakse, miks ta sel aastal riigikogus kinke jagamas ei käinud.
„Neil on nüüd seal ainult need ööistungid,” vastab Jõuluvana.
„Mina aga käisin päev läbi mööda koole, lasteaedu ja asutusi ning olin õhtuks nii väsinud, et lihtsalt ei jõudnud enam minna.”
● Seltskond peab uusaastapidu. Üks mehest jääb pidulaua taga magama. Sõbrad viivad ta magamistuppa ja pistavad naljaviluks viineri püksiauku. Siis paluvad naist vaatama minna, kuidas tema mehega lood on. Naine läheb magamistuppa, hetk hiljem kostab karjatus ja siis kukkuv keha mürt-satus.
Hiljem kirjeldab naine juhtunud järgmiselt:
„Asun sisse, mu mees lebab, riist püksiaugust väljas, ja kass närib seda! Karjatan, kass tormab minema, minu mehe riist hambus. Vaat selle peale ma minestasingi...”
● Kolm sõpra võtavad vana-aasta õhtul napsi.
„Ilma tüdrukuteta on ikkagi halb!” ütleb üks.
„Kui ilma tüdrukuteta halb on, siis on see heal!” arwab teine.
„Kui ilma tüdrukuteta on hea, siis on see juba halb!” teatab kolmas.

Meie maailm

MEIE PLANEET: AUTORID

Dilbert

SUDOKU

Pappocom

			7		
	6				1 2
			6 9		8
3	1		2 8		
7		3	9		4
		2 8		5	9
5	6	2			
8	1				7
			3		

SUDOKU reeglid

● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

5	8	6	7	1	3	9	4	2
2	1	4	6	9	8	7	3	5
7	9	3	4	5	2	6	8	1
6	7	9	2	4	1	8	6	3
3	2	8	9	6	5	4	1	7
4	5	1	8	3	7	2	6	9
9	3	2	5	8	6	1	7	4
8	4	5	1	7	9	3	2	6
1	6	7	3	2	4	5	9	8

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi: www.epl.ee/sudoku

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

Mida teha, et lemmikloomal pühadeaeg kergelt mööduks

Lemmik

Tiina Toomet

MTÜ Teie Loomakliinikud

Pühadeaeg on piinarikas lemmikutele, kes armastavad rutiini, näsutavad huvi pärast pakkepaberit ja kardavad ilutulestikku.

Loomad armastavad rutiini. Tore, kui kõik on selges kes ja millal tuleb ja läheb. Mis kellaajal toidetakse ja millal jalutatakse. Kuhu paigutuvad päevarežiimis magamine ja mäng.

Pühad ajavad kõik sassi. Rahvast on rohkem kui tavaliselt (külalised) või on maja hoopis vaikne (pererahvas ise külas). Süüakse ja magatakse valedel aegadel. Liigub imelikke võõraid (jõuluvana ja näärisk), toiduuhvatlusi on rohkem ja need on lõhnavamad ning tagatipuks see paugutamine. Ei ole kerge lemmikloomadel jõuluajal.

Kuidas me saame neid aidata?

1.

Katsuda vanu rutine järgida nii palju kui võimalik.

Keegi on kodus ja annab süüa ning jalutab koera samadel aegadel kui tavaliselt. Kasile paneb toitu ja puhastab liivakasti lahke naaber või mõni lähikonnas elav tuttav, kui pere on pikemalt ära. Sotsialiseeritud hästi käituvat koera võib külla kaasa võtta, kui pererahvas lubab ja ei teki probleeme teiste koerte või väikeste lastega.

2.

Kui on oodata palju külalisi, siis tuleb lemmikloomale leida rahulik paik, kus ta saab omaette olla.

3.

Kui on ette näha suuri muutusi elurütmis, siis hakata kasutama feromone või Calmi toitu, Calmexi tablette juba detsembri alguses.

4.

Pühadeaegne suurim oht on ülesöömine.

Kui pererahvas arvab, et palju rasvast toitu on peamine pühaderõõm, siis kipuvad nad seda lemmikloomadega jagama. Kass on õnneks suhteliselt konservatiivne ega lase ennast ära rääkida, aga koerale tundub iga laualt pudenev kübe imemaitssev. Rasvane sealiha, pasteet, piparkoogid – kõik need võivad koerte kõhus paraja revolutsiooni tekitada. Rääkimata südikontidest (sooleummistuse oht) ja saiatainast, mis soolestikus kääri-

Pühadeaeg röömustab inimesi, kuid ajab nende lemmikloomade elu sassi ja tekitab pingeid.

Fotod: AFP/Scanpix

Rasvane sealiha ja piparkoogid võivad koerte kõhus paraja revolutsiooni tekitada.

Looma pärast muretsedes või teda lohutada püüdes suurendame tema hirmu.

ma hakkab. Väga mürgine on tume šokolaad. Piisab, kui 10-kilone koer sööb 100-grammise tahvli tumedat šokolaadi. Närimiskumis sisalduv ksüliitool, makadaamia pähkliid, rosinad ja viinamarjad ning avokaado võivad eluohtliku mürgistuse esile kutsuda. Sibulat või küüslauku sisaldavate

toitude pikemaajaline tarbimine põhjustab kehveresust. Ülesöömises tekkinud kergekujuline kõhulahtisus ja oksendamine mööduvad isenesest, kui hoida looma üks ööpäev paastul, aga tuleb jälgida, et ta jooks korralikult. Võib anda seedehäirete raviks mõeldud preparaate (Promax, ProKolin, Canicur, Attapekt). Kui probleem ei lahene paari päeva jooksul, oksendamine on äge (vesigi ei püsi sees) või loom on loid ja nõrk, tuleb kindlasti pöörduda arsti poole.

5.

Ettevaatust jõulukaunistustega!

Kuusk võib mänguhoos ümber kukkuda, ehted ja küünlad

kogemata suhu sattuda. Kuuseokkad ei seedi hästi ja võivad soolestikku ärritada. Seetõttu peaks mahakukkunud okkaid regulaarselt ära pühkima, rääkimata muidugi katkikukkunud jõuluehetest. Küünlad peaks asetsema piisavalt kõrgel, et koer ei ulatuks nendeni ei suu ega sabaga. Erilist ettevaatust kassidega peredes – traumade ja põletuste oht!

Pakkepaber ja kingitustepaelad ning kuusekard võivad loomi ahvatleda. Kui paberi närimisest pole suuremat lugu, siis igasugused nõõrid ja kard või – jumal hoidku – ilutulestikuraketid on väga ohtlikud. Vaadake oma majapidamine koera või kassi pilguga üle, et midagi nende arvates suupärast haardeulatuse ei jääks. Ka šampanjapudeli korgid tuleb üles korjata.

6.

Mürgised taimed – illeks ehk astelpöösas ja puuvõõrik, mis on väga mürgised – ei ole meie kultuuris väga levinud jõulukaunistused.

Jõulutähe eest küll hoitatakse, kuid tegelikkuses ei ole ta mürgine, vaid pigem ärritava toimega. Hüatsindid ja lilialised on ohtlikumad. Kui koer on näri-

nud mõnda neist, siis pesta looma suu ja anda vett juua ning söetablette (10-kilosele koerale 40–50 tabletti). Kõikide mürgistuskahtluste puhul peaks konsulteerima loomaarstiga.

7.

Paugukartus on üks suuremaid pühadeaegseid muresid.

Paugukartuse tekkimises on omanikud sageli ise süüdi, kui tassivad koera südaööl välja saluuti „nautima”. Nii mõnigi koer, kes pole enne pauku kartnud, saab sellest eluaegse mürafoobia. Ka sel puhul aitavad feromoonid, Calmi toit ja Calmexi tabletid, kui neid hakata kasutama juba detsembri alguses. Paaniliselt kartvale koerale võib loomaarst rahusteid kirjutada.

Kergekujulise hirmu vähendamiseks pidada silmas: kartlikul loomal on kodus kõige parem. Ei maksa teda külla kaasa võtta või veel vähem – ilutulestikku vaatama viia. Samas ei ole mõistlik ka väga kartliku looma üksi jätta, seega keegi peab end ohverdama ja koju jääma. Suletud kardinad, kinnine ruum, turvaline pelgupaik (näiteks oma puur) võivad olla abiks. Kõige tähtsam

on see, et omanik oleks väga rahulik. Looma pärast muretsedes või teda lohutada püüdes suurendame vaid tema hirmu. Õues tuleks käia varakult enne ilutulestiku algust. Aga kindlasti peaks koer olema rihma otsas, sest kunagi ei tea, millal mõni entusiastlik püromaan selja taga paugutama hakkab. Pauku kartev koer võib paanika hoos end vigastada, rihmast lahti tõmmata, ära joosta ja auto alla jääda. Kindlasti peaks lemmikul olema kiip ja registrikanne ning telefoninumber kaelarihmal.

8.

Pühadeufoorias ei tohiks unustada ilmaennustust kuulata või termomeetrit vaadata.

Külmade ilmadega vajab õuekoer rohkem ja rasvarikkamat toitu. Vett võiks anda leigelt ja mitte metallkaustist. Üle tuleks vaadata ka kuut. Tuuletõmbus ja niiskus on ohtlikumad kui külm ise.

9.

Pühade ajal on valvearst Tallinnas loomade kiirabi kliinikus ja Tartus maaukliinikus loomakliinikus.

1- Lauri (Enn Merioja, paremal) ja Reesi (Tiiu Soo) veedavad koos Ennoga (Raivo Trass) Pärnu rannaahoones aega. **2-** Heidi (Helgi Ilo) hindab Luigi (Aarne Üksküla) loodud akvarelle. **3-** Vana Matilde (Albina Kausi)

Filmiklassika

Andres Laasik
toimetaja

FILMISARJA 37. DVD

„Ühe suve akvarellid”

- **Stsenarist:** Virve Aruoja
- Lilli Prometi novelli põhjal
- **Lavastaja:** Virve Aruoja
- **Operaatorid:** Anton Mutt, Kaljo Jõekalda
- **Kunstnik:** Kaja Kärner
- **Helilooja:** Veljo Tormis
- Osades:**
- **Luigi** – Aarne Üksküla
- **Matilde** – Albina Kausi
- **Heidi** – Helgi Ilo
- **Juula** – Katrin Välbe
- **Kinomehaanik** – Eldor Valter
- **Esilinastus** Eesti Televisioonis 1. jaanuaril 1967

„Võlg”

- **Stsenarist:** Mati Unt
- **Lavastaja:** Valdur Himbek
- **Operaator:** Ago Ruus
- **Kunstnik:** Juta Maisaar
- Osades:**
- **Lauri** – Enn Merioja
- **Reesi** – Tiiu Soo
- **Enno** – Raivo Trass
- **Malle** – Tiiu Lukk
- **Pärtel** – Jaan Kilp
- **Esilinastus** Eesti Televisioonis 31. detsembril 1966

Eesti filmiklassika

●● „Ühe suve akvarellid” ja „Võlg” tulevad ühel DVD-l müügile homme koos Eesti Päevalehe nädalalõpuväljaandega LP. Hind 4,99 eurot.

Telefilm tõi ekraanile 1960-ndate lootuse

Eesti Telefilm klassikaks saanud mängufilmid „Ühe suve akvarellid” ja „Võlg” kannavad mõlemad omal moel ajastu pitsrit.

Neis on kuuekümnendate lootus, vabameelsus ja ausus. Need on varem ilmunud väärt kaasajaproosa ekraniseeringud, mille lavastajad olid Eesti Telefilmiga tihedalt seotud inimesed, kelle eluloos on ka teatud sarnasusi: nad tulid teatri alalt televisiooni, kui see sündis ja tormiliselt arenema hakkas.

„Võla” lavastaja Valdur Himbek tegi teatri ja televisiooni vahel läbi ka Siberi vangilaagri ülikooli. „Ühe suve akvarellide” lavastajat Virve Aruoja võib aga pidada Eesti telefilm ristiemaks – on ju tema „Näitleja Jollerist” saanud selle stuudio käilakuju, kuigi film valmis siis, kui stuudiot ennast veel polnudki.

Mati Undi novell „Võlg” oli ilmunud ajakirjas Looming 1964. aastal, kui autor oli 20-aastane ja teda ümbritses noore kirjandusgeeniuse oreool. Mati Unt osales ka ise oma kirjandusteose filmikäsikirjaks ümberpanekul. Tegutsi oli apoliitilise noortelooga,

mille keskmes on noore mehe valik kahe naise vahel: suurt veoautot juhtiv Lauri (Enn Merioja) korjab teel Pärnuses, kus elab ta sõbratar Malle (Tiiu Lukk), peale hääletava Reesi (Tiiu Soo).

„Võlg” on film, millest õhkub nooruslikku modernsust. Selles on omal ajal moodne võimas veoauto, mis vurab keset kaunist maastikku. Selles on Pärnu rannaahoonne oma funktsionalistliku õhulise romantikaga. Aga mis kõige olulisem: selle peategelaste teha on elulised valikud. „Võlg” oli omas ajas ülimoodne teos nii sisu kui ka vormi mõttes.

Eesti Telefilm tippaeg

Virve Aruoja filmi „Ühe suve akvarellid” ja Lilli Prometi samanimelise novelli ilmumise vahel on rohkem aastaid. Novell ilmus Loomingus 1959. aasta lõpus. Muide, Prometi loomingus on „Ühe suve akvarellid” selleski mõttes oluline, et seda on võrdlemisi palju teistesse keeltesse tõlgitud.

Film jutustab kunstitudendist Luigist (Aarne Üksküla), kes saabub rannakülla akvarelle maalima. Ta satub elama vana naise Matilde (Albina Kausi) suurde majja, kus Matilde oli, nagu tegevuse

käigus välja tuleb, enne sõda teenija. Jumalakartlik Matilde hoiab maja korras, kuna ootab tagasi endiseid peremehi.

Stalini ajal olid igasugu „endised” teadupärast inimkattegoria, kellele mõisteti 25 pluss 5. Albina Kausi mängitud Matilde on mitmetähenduslik tegelane. Temagi on endine, rõhutatult eilse päeva tegelane, kuid filmi autori-

„Võlg” oli omas ajas ülimoodne teos nii sisu kui ka vormi mõttes.

Albina Kausi võis tekitada mõttelisi seoseid sõjaeelse Estonia teatriga.

positsioon ei mõista teda hukka. Vastupidi, Matilde meeleskindlus ja inimhinge suurus võivad avaldada nii Luigi kui ka vaataja enda poole.

Albina Kausi valimine Matilde rolli oli väga tähenduslik. Oli ta ju Estonia teatri suurte näitlejate ansambli seas kuulunud näitlejanna, kes jäi teatrist kõrvale 1949. aastal, kui teatrite vägivaldse kok-

ku-lahkupanekuga jäi Tallinna üksainus sõnalavastusteater. Kausi võis vaatajates esile kutsuda mõttelisi seoseid sõjaeelse Estonia teatriga, kus näitlejanna oli koos Paul Pinna-ga laval Pagnoli kuulsas näitemängutriloo-gias. Ka Albina Kausi abikaasa Albert Üksip oli põline estoonlane.

„Ühe suve akvarellid” pole siiski ainult noore ja vana inimese eri maailmanägemise lugu. Käsmu kaptenikülas, kus film üles võeti, käib täisvereline elu ja Luigi meeli köidab Matildest märksa enam rannapiiga Heidi (Helgi Ilo), kellega noor kunstnik heal meel koos aega veedab.

„Ühe suve akvarellide” ja „Võla” aega võib pidada Eesti Telefilm tippajaks, kus ühe aastanumbri sees valmis kaks nii olulist teost. Tavaliselt suudeti aastast teha üks suur lavastuslik film, mida siis järgmise aasta esimesel päeval Eesti Televisioonis rahvale linastati. Nüüd näidati „Ühe suve akvarellid” 1. jaanuaril 1967 ja „Võlg” pidi leppima esilinastusega eelmise aasta viimasel päeval. Kuigi esilinastumise aastanumber on tegelikult erinev, on mõlema filmi valmimisaastana kirjas 1966 – selle aasta suvel need teosed üles võeti. ●

